

**Talousarvio 2026
ja Taloussuunnitelma 2027-2028**

Sisällys

1. Talousarvion yleisperustelut	3
1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	3
1.2 Kuntastrategia ja palveluorganisaatio.....	8
1.3 Talousarvion laadintaperusteet.....	9
1.3.1 Talousarvion sitovuustaso	9
1.3.2 Tavoitteet ja mittarit.....	10
1.3.3 Henkilöstömenot.....	10
1.3.4 Verotulot	10
1.3.5 Valtionosuudet.....	11
1.3.6 Yhteistoimintaosuudet	11
2. Käyttötalousosa.....	13
2.1. Valtuuston asettamat sitovat taloudelliset tavoitteet 2026 vastualueittain	13
2.2. Hallintokuntien talousarviot ja tuloskortit.....	15
2.2.1 Hallinto- ja talouspalvelut	15
2.2.2 Sivistystoimen palvelut.....	21
2.2.3 Tekniset palvelut.....	36
3. Kuntakonserni	44
4. Tuloslaskelma.....	47
5. Rahoituslaskelma	50
6. Taloussuunnitelma	52
7. Investoinnit	53
Liite 1 Talousarvion 2026 täytäntöönpano-ohjeet	56
Liite 2 Henkilöstösuunnitelma	59
Liite 3 Väestöennuste.....	62

1. Talousarvion yleisperustelut

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kunnanjohtajan katsaus

Kuntien talousarvion valmisteluun vaikuttavat oleellisella tavalla Suomen yleinen taloustilanne sekä kuntiin kohdistuvat hallinnolliset muutokset. Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mikä on heijastunut myös kuntatalouden tulevaisuuden näkymiin.

Valtiovarainministeriön ennusteiden mukaan merkkejä talouden elpymisestä on kuitenkin olemassa. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa, ja kehitys on näkynyt myös vientimarkkinoilla. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen BKT kasvaa tänä vuonna 1 prosentin vauhtia. Kasvu nopeutuu vuoden 2026 aikana 1,5 prosentin tuntumaan. Viime vuonna Suomen BKT kasvoi 0,4 % prosenttia.

Kuntien yleinen taloustilanne heikkeni vuonna 2024, mitä selitti pääosin sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten erien, ns. verohäntien, asteittainen poistuminen kuntien tulopohjasta. Vuonna 2024 tilikauden tulos oli negatiivinen 84 kunnalla, kun vuonna 2023 vastaava määrä oli 55.

Valtiovarainministeriön mukaan kuntatalouden tilanne heikkenee edelleen vuonna 2025. Toimintakuluja kasvattavat mm. kunta-alalle sovitut palkankorotukset, jotka nostavat työvoimakustannuksia. Keväällä 2025 saavutettu kolmevuotinen palkkasopimus kasvattaa kuntien kustannuksia selvästi, sillä palveluvaltaisella kuntasektorilla henkilöstömenojen osuus on suuri.

Myös vuoden 2025 alusta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus on lisännyt merkittävästi kuntien menoja. Uudistuksessa kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä. Samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin.

Työllisyyspalveluja koskeva uudistus ajoittui kuntien kannalta erittäin vaikeaan ajankohtaan, sillä työttömien määrä on kasvanut Suomessa kuluvana vuonna odotettua voimakkaammin. Elokuussa 2025 Suomen työttömyysaste oli yksi Euroopan heikoimmista. Pari vuotta jatkunut heikko työllisyystilanne ei ole vielä kääntynyt parempaan suuntaan. Vuositasolla työttömiä on selvästi enemmän kuin vuonna 2024, keskimäärin noin 9,4 prosenttia työvoimasta. Seurauksena kuntien rahoittaman työttömyysturvan osuus on kasvanut voimakkaasti.

Kangasniemellä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuun 2025 lopussa yhteensä 9,8 %. Etelä-Savon kuntien keskiarvo oli 10,6 %.

Kangasniemen kunnan talousarvioon 2026 työttömyysturvan maksuosuudeksi on budjetoitu 500 000 euroa ja vastaavasti Mikkelin seudun työllisyysalueen palvelujen kustannuksiksi 628 252 euroa. Näin ollen työllisyydenhoidon kustannukset nousevat myös ensi vuonna kunnan talousarviossa yli miljoonaan euroon.

Kuntien suurimmat taloushaasteet liittyvät kuitenkin koulutus- ja sivistyssektoriin, jossa palvelutarve vähenee syntyvyyden laskun myötä. Lasten ja oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan merkitse sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samassa tahdissa. Lisäksi mm. erityisen tuen tarve on kunnissa kasvanut. Kehitys johtaa tulevana vuosina siihen, että mikäli sivistystoimen ja koulutuksen sopeutusta ei tehdä kunnissa hallitusti, nousevat opetuksen yksikkökustannukset merkittävästi.

Syntyvyyden kehitykseen liittyvä palvelutarpeen ennakointi on varsin helposti ennustettavaa. Kuntien elinvoiman kannalta onkin tärkeää, että päätöksiä kyetään tekemään etupainotteisesti ja hallitusti. Laskevat oppilasmäärät näkyvät varhaiskasvatuksen ja opetustoimen henkilöstö-, ruokailu- ja kuljetuskustannuksissa vasta pitkällä aikavälillä. Lapsikohtaisten kustannusten kasvun lisäksi väestökehityksen riskinä on valtionosuuksien pieneneminen, mikä osaltaan heijastuu kunnissa verojen korotuspaineisiin.

Kuntien taloushaasteita lisää vuonna 2026 myös sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten uudelleenneuvottelu. Kangasniemen kunnassa nykyiset hyvinvointialueen kanssa tehdyt sopimukset ovat voimassa vuoden 2025 loppuun saakka. Uusien vuokrasopimusten laatiminen uhkaa laskea kuntien saamia vuokratuloja, mihin liittyy myös kuntalakiin kirjattu sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite. Hyvinvointialueilla on suurten taloushaasteiden johdosta tavoitteena laskea kuntien sote-kiinteistöjen vuokria merkittävästi. Vastaavasti yhtiöittämisvelvoite edellyttää osakeyhtiölain nojalla sitä, että perustettavan yhtiön on kyettävä toimimaan kuntakonsernissa taloudellisesti kannattavasti. Näin ollen suomalainen sote-järjestelmä on ajanut kunnat ja hyvinvointialueet vastakkain ja hyvin paradoksaaliseen tilanteeseen. Kirjoitushetkellä kuntakentällä keskustellaan myös siitä, missä tilanteessa yhtiöittämisvelvoitetta on noudatettava, erityisesti pienten kuntien osalta, joissa sote-kiinteistömarkkinat ovat rajalliset tai niitä ei tosiasiallisesti ole.

Valtiovarainministeriön laskelmien mukaan kuntien saamat vuokratuotot sote-kiinteistöistä pienenevät noin 150 miljoonalla eurolla vuodesta 2026 alkaen. Lisäksi varsinkin pienemmissä kunnissa merkittävä osa sote-kiinteistöistä on vaarassa jäädä tyhjilleen.

Kangasniemen vuoden 2026 talousarvion valmistelussa on lähdetty siitä, että osa sote- ja pela-kiinteistöjen vuokrasopimuksista siirretään kunnan taseesta erilliseen yhtiöön. Kangasniemen kunnalla on kyseisiä kiinteistöjä yhteensä 8 349 m². Niistä saadut vuokratulot ovat olleet vuositasolla 822 000 euroa. Yhtiöittämisen takia osa vuokratuotoista siirtyy pois peruskunnan käyttötaloudesta. Vastaavasti peruskunnalta jää pois myös kiinteistöjen ylläpitoon ja poistoihin liittyviä kustannuksia.

Kaiken kaikkiaan kuntien talouden hallintaan vaikuttaa tulevana vuosina yhä enemmän kuntien kyky sopeuttaa menoja siten, että ne vastaavat tulevaisuuden palvelutarpeita. Esimerkiksi sivistystoimessa on löydettävä uusia kustannustehokkaita tapoja tuottaa vaikuttavia ja laadukkaita palveluja. Lisäksi kuntien ja työllisyysalueiden on myös löydettävä uusia keinoja, joilla helpotetaan työttömien työllistymistä työmarkkinoille. Myös henkilöstökulujen hallinta sekä kyky hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita palvelutuotannossa luovat edellytyksiä kuntien selviytymiselle tulevien vuosien taloushaasteissa. Vääjäämättä on selvää,

että monissa kunnissa tulojen ja menojen epätasapaino edellyttää kuntien omia sopeutumistoimia ja tiukkaa menokuria.

Kangasniemen kunnan talousarvion valmistelu nojautuu kuntastrategiassa (v. 2022-2025) määriteltyihin painopistealueisiin ja tavoitteisiin. Parhaillaan Kangasniemen kunnassa on uuden kuntastrategian valmistelu käynnissä. Tavoitteena on, että uusi kuntastrategia hyväksytään kunnanvaltuustossa joulukuussa 2025.

Kangasniemen kunnan tilinpäätökset ovat olleet vuosina 2020-2024 ylijäämäisiä. Kunnan taseeseen on kertynyt kumulatiivista ylijäämää 8,9 miljoonaa euroa, mikä antaa puskuria tulevien vuosien varalle.

Vuoden 2026 talousarvio on 220 865 euroa alijäämäinen. Talousarvion valmistelun lähtökohtana on ollut edellisen vuoden tuloveroprosentti (9,4 %). Verotulot ovat 13,5 miljoonaa euroa. Kasvua edellisen vuoden talousarvioon nähden on 508 000 euroa.

Valtionosuuksien kertymäksi on puolestaan arvioitu 2,4 miljoonaa euroa (vähennystä 33 324 euroa edelliseen vuoteen nähden). Vuonna 2025 valtionosuuksien kasvua on selittänyt pääosin TE-uudistukseen suunnattu valtionrahoituksen lisäys, mikä ei kuitenkaan vastannut täysimääräisesti kuntien työllisyyden hoidosta aiheutuvia todellisia kustannuksia.

Parhaillaan suomalaisissa kunnissa odotetaan myös jo kertaalleen lykkääntynyttä valtionosuusjärjestelmän uudistamista, ja sitä, että järjestelmä vastaisi jatkossa paremmin alkuperäistä tarkoitustaan mm. sote-erien poistamisen osalta. Tämänhetkisen tiedon mukaan tavoitteena on se, että uusi valtionosuusjärjestelmä tulisi voimaan vuoden 2027 alussa. Valtionosuusuudistus on Etelä-Savon kunnille myös merkittävä edunvalvontakysymys.

Toimintakulut ovat Kangasniemen vuoden 2026 talousarviossa ovat 17,3 miljoonaa euroa, ja kasvua edellisen vuoden talousarvioon nähden on vain 1 % (212 605 euroa). Maltillinen toimintamenojen kasvu osoittaa, että kunnan taloutta on pystytty sopeuttamaan myös vuodelle 2026. Esimerkiksi kunta-alan palkkaratkaisun johdosta henkilöstökulut nousevat 3 % (310 595 euroa).

Toimintatuotot ovat puolestaan 2,7 miljoonaa euroa, mikä on 15 % (465 616 euroa) vähemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa. Maksutuottojen väheneminen johtuu ennen muuta sote-tilavuokrien, rakennusvalvonnan tuottojen ja varhaiskasvatuksen päivähoitomaksujen poistuminen kunnan käyttötaloudesta. Kunta tarjoaa myös vuonna 2026 maksutonta varhaiskasvatusta.

Nettoinvestoinnit ovat vuonna 2026 yhteensä 2,9 milj euroa (1,9 milj vuoden 2025 talousarviossa). Suurimpia investointikohteita ovat päiväkodin keskiosan peruskorjaus, jäähallin vesikate- ja IV-saneeraus, ICT-hankinnat, vesi- ja viemärlaitoksen linjaverkoston saneeraus sekä liikuntapuiston virkistysalueen kehittäminen.

Konserni- ja elinkeinopalvelujen osalta merkittävimpiä kehittämisen painopisteitä vuonna 2026 ovat mm. yritysten sijoittumispalvelujen kehittäminen, aloittavien yritysten neuvontapalvelujen saavutettavuuden turvaaminen, Kangasniemen Vuokratalot Oy:n

talouden seuranta sekä kuntastrategiaan nojautuvan elinkeinojen kehittämisohjelman laatiminen.

Karhuvuorelta rantatorille -hanke jatkuu lokakuun 2026 loppuun saakka, ja vastaavasti Autiotalojen asuntomessut -hankkeelle on myönnetty Leader-rahoitus. Markkinointikampanja tullaan toteuttamaan vuoden 2026 aikana. Lisäksi luontoreitistöjen kehittämiseen on haettu erillistä JTF-rahoitusta vuosille 2026-2027. Lisäpanostuksia on talousarviossa tehty myös kuntamarkkinointiin. Kangasniemen kunta on mukana myös vuonna 2026 FCG:n ja Kuntaliiton hallinnoimassa Uuden sukupolven organisaatiot (USO) -valtakunnallisessa kuntaverkostossa.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan osalta merkittävimpiä muutoksia ovat Kalliolan päiväkodin peruskorjaus ja varhaiskasvatuksen tilapäinen toiminta väistötiloissa. Perusopetuksen osalta lapsimäärä tulee ennusteiden mukaan laskemaan merkittävästi vuoteen 2030 mennessä, mikä edellyttää suunnitelmaa koulurakennusten tulevaisuuden käytöstä. Sivistystoimen rakennusten käyttötarkoitusta linjataan osana valmisteilla olevaa kunnan kiinteistöstrategiaa. Kunnanvaltuuston aiemman linjauksen mukaisesti esimerkiksi Vuojalahden koulun käyttöä tullaan tarkastelemaan vuonna 2026 osana laajempaa kouluverkkoselvitystä.

Perusopetuksessa toimintaan vaikuttaa myös Orpon hallituksen valmisteleva oppimisen tuen uudistus, joka perustuu aiempaa enemmän ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin. Lisäksi Kangasniemen kunta tarjoaa vuonna 2026 erityistä tukea tarvitseville ns. starttiluokan toimintamallin, joka täydentää Sateenkaaren erityiskoulun palveluja.

Vapaa-aikatoimen osalta merkittävin muutos liittyy pitkäaikaisen kulttuurisihteerin eläköitymiseen ja kulttuuripalvelujen uudelleen organisointiin. Jatkossa kulttuurisihteerin tehtäviä hoitaa Kangasniemen kirjaston henkilöstö, jolle on suunnattu tehtävää varten myös lisäresurssi. Osana kokonaisuutta kirjasto vastaa jatkossa myös Kangasniemen Musiikkiviikkojen organisoinnista yhteistyössä Kangasniemen Musiikinystävät ry:n kanssa. Lähtökohta on ollut se, että Kangasniemen kirjastosta muodostuu jatkossa entistään monipuolisempi kirjasto- ja kulttuurikeskus.

Teknisen toimen osalta merkittävin muutos on rakennusvalvonnan siirtyminen Keski-Savon alueellisen rakennusvalvonnan alaisuuteen 1.1.2026 alkaen. Muutoksella pyritään varautumaan tuleviin lainsäädännön muutoksiin sekä poistamaan pieneen rakennusvalvontayksikköön liittyvää haavoittuvuutta. Oleellista muutoksessa on laadukkaiden lähipalvelujen turvaaminen myös jatkossa.

Keskeinen muutos teknisessä toimessa on myös pitkäaikaisen teknisen johtajan siirtyminen toisen työnantajan palvelukseen ja uuden teknisen johtajan rekrytointi. Tavoitteena on, että uusi henkilö aloittaa tehtävässään mahdollisimman pian vuodenvaihteen 2025-2026 jälkeen. Teknisen toimen budjetti sisältää vuonna 2026 investointeja merkittävästi viime vuosia enemmän, mikä vaikuttaa osaltaan uuden teknisen johtajan työkenttään.

Kangasniemen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi tulee vuonna 2026 tuulivoimaa koskeva Huuhtimäen osayleiskaava, mikäli kaavaprosessi etenee suunnitellun aikataulun mukaisesti. Tavoitteena on myös se, että uusi maankäyttöpoliittinen ohjelma ja kiinteistöstrategia ovat käytettävissä vuoden 2026 aikana.

Kangasniemen väkiluku oli syyskuun 2025 lopussa 5005. Kokonaisnettomuutto on pysynyt plussalla myös vuoden 2025 aikana, mutta syntyneiden ja kuolleiden ero vähentää asteittain kunnan väestömäärää. Kunnan kokonaisvetovoimaan on jatkossakin kiinnitettävä erityistä huomiota. Lisäksi monipaikkaisuus ja kausiasuminen ovat Kangasniemelle voimavaroja, joiden hyödyntämiseen kunnan elinvoiman vahvistajana on kiinnitettävä tulevaisuudessa entistäkin enemmän huomiota. Jatkossakin kuntaa on kehitettävä ja uudistettava, mutta samalla myös älykkäästi sopeutettava.

Kaiken kehittämisen ja uudistamisen taustalla on hyvä ja toimiva yhteistyö, päätöksentekokyky ja kannustava ilmapiiri. Avoin keskustelukulttuuri ja luottamuksen rakentaminen muodostuu viranhaltijoiden, valtuutettujen ja ympäröivän yhteisön arvoista ja asenteista. Uusi valmisteilla oleva kuntastrategia antaa suuntaviivat yhteistyölle. Tulevaisuudenkin Kangasniemi rakennetaan yhdessä!

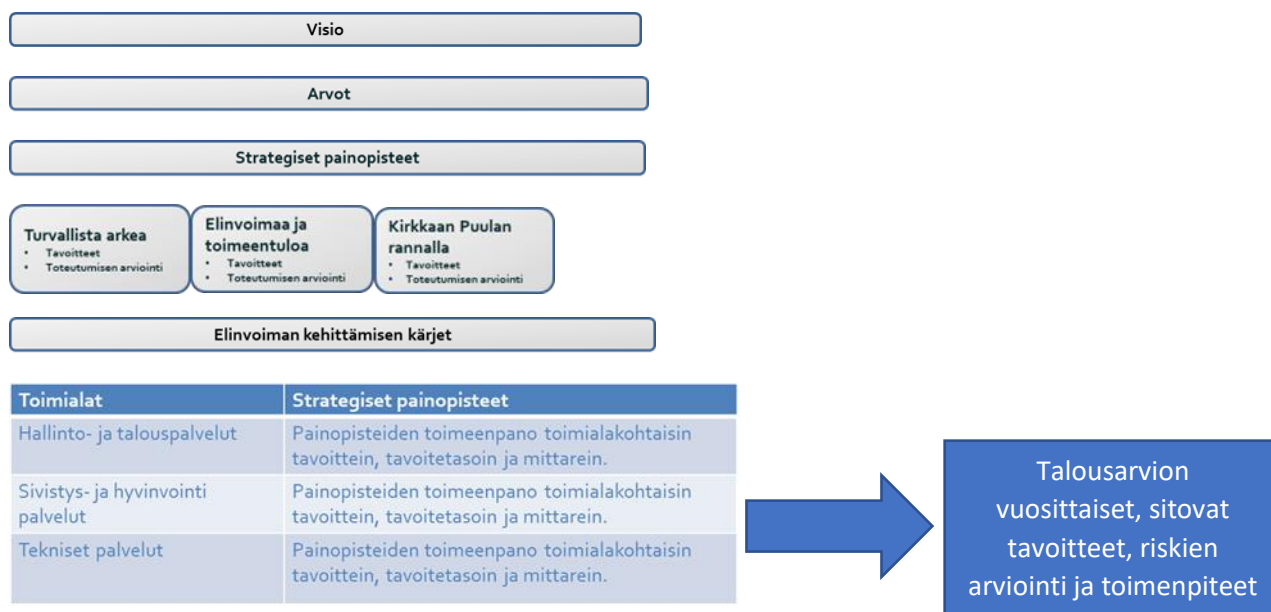
Kimmo Kainulainen

Kunnanjohtaja

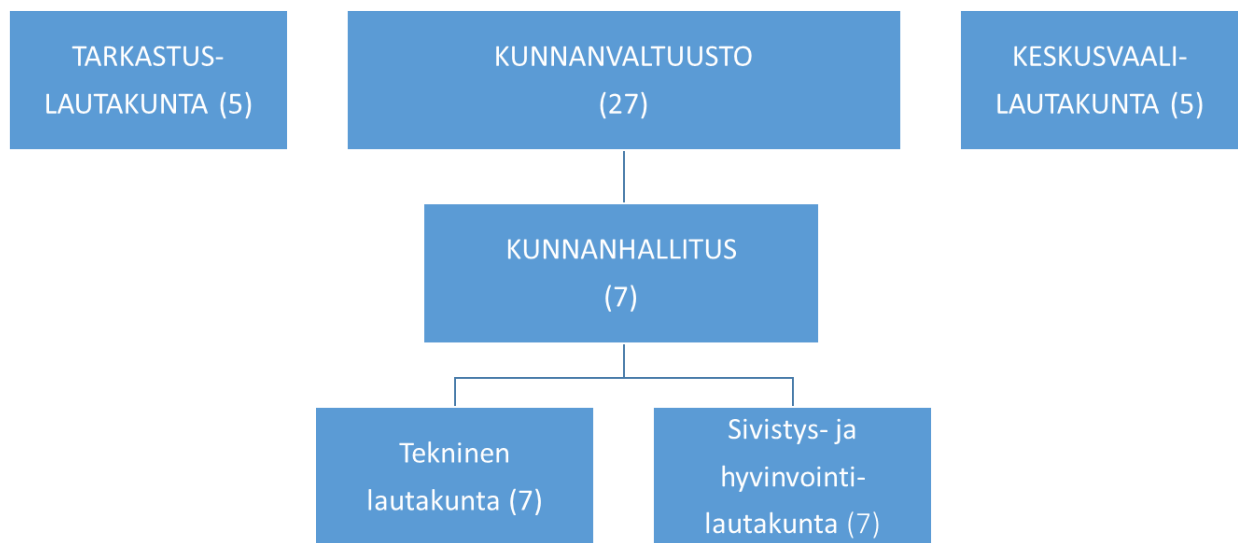
1.2 Kuntastrategia ja palveluorganisaatio

Kangasniemen kunnanvaltuuston 4.4.2022 § 23 hyväksymä kuntastrategia on perustana talouden suunnittelulle ja tavoitteiden määrittelylle kuntalain edellyttämällä tavalla. Kukin hallintokunta on päivittänyt talousarviovuoden tavoitteensa strategian linjausten mukaisesti. Strategiassa on määriteltä kunnan arvoja noudattelevat toimintalinjat ja päämäärät. Strategian arvoja ovat avoimuus ja vuorovaikutteisuus, inhimillisyys ja asiakaslähtöisyys sekä uudistuvuus ja kehittyminen.

Kangasniemen strategian rakenne

Alla on Kangasniemen kunnan luottamustoimielinten palveluorganisaatio, joka perustuu kunnanvaltuuston 23.5.2022 hyväksymään hallintosääntöön. Viimeksi päivitetty hallintosääntö on tullut voimaan 1.1.2025.

Kuntastrategian päivitystyö on käynnissä ja uusittu strategia valmistuu vuoden loppuun mennessä. Seuraava talousarviokierros tehdään uuden strategian linjausten mukaisesti.

1.3 Talousarvion laadintaperusteet

1.3.1 Talousarvion sitovuustaso

Kunnanvaltuusto vahvistaa taloussuunnitelman ensimmäisen vuoden 2026 talousarviona sitovana noudatettavaksi ja taloussuunnitelmat vuosille 2027–2028 suuntaa antavina arvioina, jotka tarkentuvat talousarviovuosina. Talousarvion täytäntöönpano-ohje vahvistetaan talousarvion yhteydessä. Erillisiä käyttösuunnitelmia ei tehdä.

Talousarvio on valtuustoon nähden sitova seuraavilla talousarviokokonaisuuksilla:

- kunnanhallitus
- sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
- tekninen toimiala
- tuloslaskelma
- investoinnit
- rahoituslaskelma

Kunnanvaltuusto päättää määrärahat ja tuloarviot sekä tavoitteet tehtäväalueittain. Investointimäärärahat myönnetään hankeryhmittäin. Talousarvio on kunnanvaltuustoon nähden sitova nettomääräisenä käyttötalouden sisäisten ja ulkoisten erien osalta päävastuualueittain ja investointien

osalta hankeryhmittäin. Rahoituslaskelman eristä pitkäaikaisten lainojen ja lyhytaikaisten lainojen yhteismäärän muutos ja antolainojen lisäys ovat valtuustoon nähden sitovia. Sitovuustasona käyttötalouden menoihin ja tuloihin nähden on toimintakate (nettomenot).

Määrärahojen riittävydestä, tuloarvioiden ja tavoitteiden toteutumisesta vastaavat

- tilivelvolliset luottamushenkilöt: kunnanhallituksen, lautakuntien, johtokuntien ja toimikuntien jäsenet
- tilivelvolliset viranhaltijat: kunnanjohtaja, talous- ja hankepäälikkö sekä palvelukeskusten johtajat

1.3.2 Tavoitteet ja mittarit

Talousarvioon kirjatut sanalliset tavoitteet perustuvat strategiaan. Tavoitteet ja mittaristo on laadittu palvelualueittain. Mittariston käyttäminen mahdollistaa konkreettisen toteutumisen seurannan.

1.3.3 Henkilöstömenot

Kunnan palkat nousevat vuonna 2026 ennusteen mukaan 3,0 %. Palkkojen kokonaisennuste on 7 793 t€. Koko henkilöstökulujen kasvu on 3,0 %. Henkilöstökuluissa on mukana kunnan osuus entisistä eläkemaksuperusteisesta maksusta, nykyisestä tasausmaksusta yhteensä 231 t€.

1.3.4 Verotulot

Kunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2026 on asetettu 9,4 %. Tuloveroprosentti ilmoitetaan kymmenyksen tarkkuudella.

Kunnanvaltuusto on vahvistanut seuraavat kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00 %
- Maapohja	1,37 %
- Vakituinen asuinrakennus	0,50 %
- Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,10 %
- Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 %
- Yleishyödyllinen yhteisö	0,00 %
- Voimalaitokset	3,10 %

Vuoden 2025 veroprosentteihin ei tehty muutoksia talousarvion 2026 valmistelun yhteydessä.

Verotulot on talousarvioon ennustettu pääsääntöisesti Kuntaliiton veroennusteiden mukaan seuraavasti:

Verotulot €	TP2024	TA2025	TAE2026	Erotus 25/26
Kunnan tulovero	8 614 200	8 618 000	8 942 000	324 000
Kiinteistövero	2 392 908	2 365 000	2 400 000	35 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 998 502	1 961 000	2 110 000	149 000
Verotulot yhteensä	13 005 610	12 944 000	13 452 000	508 000

1.3.5 Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta:

1. valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja
2. opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Vaikka sote-kustannukset ja ns. sote-sidonnaiset valtionosuudet poistuivat kuntien taloudesta vuonna 2023, menneet sote-kustannukset vaikuttavat kuntien valtionosuuksiin myös vuoden 2023 jälkeen. Vuoden 2022 sote-kustannusten toteuma on ratkaissut kuntien tulevan valtionosuuspohjan, koska mahdollinen puuttuva raha leikataan vuodesta 2024 alkaen kuntien valtionosuuksista. Peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan vuonna 2026 huomioon määräaikainen vähennys kuntien velvoitteiden ja tehtävien purkamiseen liittyen. Määräaikaiset valtionosuusleikkaukset jäävät pois vuoden 2027 jälkeen.

Kangasniemen vuoden 2026 valtionosuusennuste on viimeisimmin julkaistun arvion mukaan seuraava:

Valtionosuudet €	TP2024	TA2025	TAE2026	Erotus 25/26
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tas.)	760 301	322 216	475 450	153 234
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus		1 527 898	1 366 399	- 161 499
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	- 220 712	- 222 725	- 238 234	- 15 509
Verotulomenetysten korvaus	1 110 300	782 078	772 528	- 9 550
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	1 649 889	2 409 467	2 376 143	- 33 324
Valtionosuudet €/asukas (31.12.2024/5063)	326	476	469	

1.3.6 Yhteistoimintaosuudet

Kunnan käyttötalouteen sisältyvät seuraavat yhteistoimintaosuudet tai jäsenmaksut:

Organisaatio	Vuosimaksu €
E-S Maakuntaliitto	87 587
KT Työnantajat	4 745
Suomen Kuntaliitto	11 475
Mikkelin Seudun Uusyrityskeskus	9 000
Veejjakaja ry	25 000
Mikkelin seudun matkailu	14 063
Mikkelin seudun kehityshankerahasto	35 181
Mikkelin musiikkiopisto	43 000
Puulan seutuopisto	125 000
Suomen Yrityskummit ry	500
Mikkelin seudun työllisyysalue	628 252
Keski-Savon seudullinen rakennusvalvonta	125 000

2. Käyttötalousosa

2.1. Valtuuston asettamat sitovat taloudelliset tavoitteet 2026 vastuualueittain

Kangasniemen kunta, sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00013104 KONSERNI- JA ELINKEINOPALVELUT 2023 -					
Toimintatuotot	531380	416291	28 %	115089	665853
Toimintakulut	-1207789	-1054963	-14 %	-152263	-966033
YHTEENSÄ	-676409	-638672	-6 %	-37174	-300180
00013304 HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT 2023 -					
Toimintatuotot	67000	73000	-8 %	-6000	285957
Toimintakulut	-2923990	-2949334	1 %	25345	-2317038
YHTEENSÄ	-2856990	-2876334	1 %	19345	-2031081
00013004 KUNNANHALLITUS 2023 -					
Toimintatuotot	598380	489291	22 %	109089	951811
Toimintakulut	-4131779	-4004298	-3 %	-126918	-3296672
YHTEENSÄ	-3533399	-3515007	-1 %	-17829	-2344861
00030102 SIVLA/HALLINTO- JA LTK-PALVELUT 2021-					
Toimintatuotot	219070	194070	13 %	25000	204837
Toimintakulut	-902171	-954512	5 %	52341	-1068604
YHTEENSÄ	-683101	-760442	10 %	77341	-863767
00030202 ALAKOULUT 2021-					
Toimintatuotot	16000	16000	0 %	0	43637
Toimintakulut	-2475017	-2418008	-2 %	-57009	-2420546
YHTEENSÄ	-2459017	-2402008	-2 %	-57009	-2376910
00030302 YLÄKOULU 2021-					
Toimintatuotot	0	0	0 %	0	18467
Toimintakulut	-1313233	-1216130	-8 %	-97103	-1390690
YHTEENSÄ	-1313233	-1216130	-8 %	-97103	-1372223
00030402 LUKIO 2021-					
Toimintatuotot	45000	45000	0 %	0	76171
Toimintakulut	-794141	-832891	5 %	38750	-838498
YHTEENSÄ	-749141	-787891	5 %	38750	-762327
00030502 VARHAISKASVATUS 2021-					
Toimintatuotot	37000	88000	-58 %	-51000	134306
Toimintakulut	-2398916	-2370098	-1 %	-28818	-2247689
YHTEENSÄ	-2361916	-2282098	-3 %	-79818	-2113383
00030602 HYVINVOINTI JA VAPAA-AIKA 2021-					
Toimintatuotot	221500	180500	23 %	41000	158693
Toimintakulut	-778912	-658832	-18 %	-120080	-595581
YHTEENSÄ	-557412	-478332	-17 %	-79080	-436888
00030002 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT 2021-					
Toimintatuotot	538570	523570	3 %	15000	636110
Toimintakulut	-8662389	-8450470	-3 %	-211919	-8561607
YHTEENSÄ	-8123819	-7926900	-2 %	-196919	-7925497

Kangasniemen kunta	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00050102 TEKLA/HALLINTO- JA LTK-PALVELUT 2021-					
Toimintatuotot	15390	58390	-74 %	-43000	48891
Toimintakulut	-638403	-630031	-1 %	-8372	-551140
YHTEENSÄ	-623013	-571641	-9 %	-51372	-502249
00050202 RAKENNUS- JA ALUETEKNIikka 2021-					
Toimintatuotot	693818	1283636	-46 %	-596300	1310444
Toimintakulut	-2274684	-2458747	8 %	196846	-2530159
YHTEENSÄ	-1580866	-1175111	-34 %	-399454	-1219715
00050302 RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT 2021-					
Toimintatuotot	0	0	0 %	0	23717
Toimintakulut	-1130584	-1086319	-4 %	-44265	-995138
YHTEENSÄ	-1130584	-1086319	-4 %	-44265	-971420
00050402 VESIHUOLTOLAITOS 2021-					
Toimintatuotot	872000	828887	5 %	43113	739307
Toimintakulut	-522951	-518320	-1 %	-4631	-510062
YHTEENSÄ	349049	310567	12 %	38482	229245
00050002 TEKNISET PALVELUT 2021-					
Toimintatuotot	1581208	2170913	-27 %	-596187	2122358
Toimintakulut	-4566622	-4693417	3 %	139578	-4586499
YHTEENSÄ	-2985414	-2522504	-18 %	-456609	-2464140
00000005 KANGASNIEMEN KUNTA 2023 -					
Toimintatuotot	2718158	3183774	-15 %	-472098	3710279
Toimintakulut	-17360790	-17148185	-1 %	-199259	-16444849
YHTEENSÄ	-14642632	-13964411	-5 %	-671357	-12734570

2.2. Hallintokuntien talousarviot ja tulokortit

2.2.1 Hallinto- ja talouspalvelut

TOIMINNALLISET VALTUUSTOTASON TAVOITTEET VASTUUALUEITTAIN KUNNANHALLITUS

Tehtävän nimi:

KONSERNI- JA ELINKEINOPALVELUT

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Elinkeinopalvelujen tavoitteena on paikallisen elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen ja kehittäminen. Elinkeinopalvelujen yleistavoitteisiin liittyvät yritysten tukeminen ja neuvontapalvelun kehittäminen, kuntamarkkinoinnin uudistaminen sekä matkailun ja tapahtumatuotannon edistäminen.

Toiminnan painopisteitä ovat

- aloittavien yritysten neuvontapalvelut ja yritysten omistajanvaihdoksen tukeminen
- elinkeinotoimintaa ja kunnan elinvoimaa edistävien hankkeiden suunnittelu ja toteutus
- yritysten työvoiman saatavuuden turvaaminen
- yritysten sijoittumispalvelujen kehittäminen
- luontoon ja kulttuuriin perustuvien tapahtumien ja aktiviteettien kehittäminen
- uusien luonto- ja hyvinvointimatkailun palvelukokonaisuuksien suunnittelu ja toteutus
- kuntakeskuksen ja rantatorin elävöittäminen
- digitaalisen kuntamarkkinoinnin kehittäminen
- korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyön kehittäminen
- paikallisten yritysten ja kunnan vuorovaikutuksen edistäminen.

Yleisenä tavoitteena on uusien yrittäjien houkuttelu alueelle sekä uusien yrittäjien ja työpaikkojen määrän kasvu ja kunnan kokonaisvetovoiman lisääminen.

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.1 Olemme yritysten vahva ja haluttu kumppani. Tuemme tarpeen vaatiessa yritysten kasvua ja innovaatiotoimintaa.	Kunnan henkilöstön säännöllisten yritysvierailujen toteutus. Vähintään kolmen yritystapahtuman toteutus yhteistyössä kunnan kanssa Yritysten kasvun ja innovaatiotoiminnan tukeminen tarvittaessa hankkeiden ja oppilaitosyhteistyön avulla. Tavoite: vähintään yksi yritysten kehittämishanke käynnissä	
2.2 Tarjoamme yrityksille neuvontaa asiakaslähtöisesti alueellisen yhteistyöverkoston puitteissa niin	Yhteistyö Mikkelin seudun uusyrityskeskuksen kanssa.	

omistajavaihdoksissa, yrityksen perustamisessa kuin muissa yrittäjän arjen haasteissa.	Seudullisen hanketoiminnan (Mikkelin seutuvaliokunnan rahoitus) tehokas hyödyntäminen Kangasniemen yritystoiminnan edistämisessä. Yritysten sijoittumispalvelujen kehittäminen ja asiakaslähtöinen paketointi (tontit, toimitilat, rahoitus, liiketoiminnan kehittäminen, asuminen, vapaa-aika jne). Tavoite: vähintään 12 uutta yritystä perustettu, yritysten sijoittumispalvelumalli organisoitu.	
2.3 Pidämme yritysten tarpeiden tunnistamista ensiarvoisen tärkeänä kunnan kehittämisen kannalta. Ylläpidämme säännöllistä vuoropuhelua yrittäjien ja kunnan välillä.	Kunnan ja yritysten yhteisten keskustelutilaisuuksien järjestäminen säännöllisesti (vähintään kerran kuukaudessa, yrittäjien ja kunnan aamukahvikonseptin kehittäminen) Yritysten tarvekartoitusten säännöllinen koonti ja säännölliset yritystapaamiset.	
2.4 Kehitämme uusia kustannustehokkaita työllisyydenhoidon malleja yhteistyössä paikallisten yritysten, järjestöjen ja alueellisen kumppaniverkoston kanssa.	Työllisyyspalvelujen palveluohjauksen kehittäminen yhteistyössä Mikkelin seudun työllisyysalueen kanssa. Lähipalvelujen turvaaminen työllisyyden hoidossa siten, että palveluohjaus toimii kustannus-tehokkaasti. Maahanmuuttajien työllistymisen edistäminen ja kotouttamislain mukaisten veloitteiden toimeenpano. Paikallisten yritysten rekrytoinnin tukeminen ja uusien rekrytointimallien kehittäminen. Töihin Kangasniemelle - verkkopalvelujen kehittäminen Tavoite: Sakkomaksujen kasvun hillitseminen, jatkuva kustannusten seuranta ja arviointi.	
2.5 Hyödynnämme mahdollisimman monipuolisesti paikallisia yrityksiä kunnan palvelutuotannossa, hankinnoissa sekä kehittämistoiminnassa.	Hankintoja ohjataan kriteereillä, jotka mahdollistavat pienten paikallisten yritysten osallistumisen kilpailutuksiin. Kriteereissä huomioidaan lain ja hankintasääntöjen vaatimukset.	
2.6 Etsimme toimintamalleja, joiden avulla tuetaan paikallisten tuotteiden ja palvelujen tunnettuutta.	Toimintamalleja kehitetään yhteistyössä paikallisen yritysverkoston kanssa sekä Karhuvuorelta rantatorille -hankkeen avulla. Paikallisten tuotteiden esille nostaminen huomioidaan kunnan digimarkkinoinnissa ja monikanavaisessa viestinnässä. Tavoite: 2 uutta toimintamallia, joiden avulla edistetään paikallisten tuotteiden ja palvelujen tunnettuutta.	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö

Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.1 Tarjoamme houkuttelevia tontteja ja luonnonläheisiä asumisratkaisuja, ja tuomme niitä aktiivisesti esille kuntamarkkinoinnissa.	Vähintään yhden tonttikampanjan toteutus osana kuntamarkkinointia Autiotalojen Asunomessujen markkinointikampanjan järjestäminen siten, että kokonaisuus saa valtakunnallista näkyvyyttä.	
3.4 Luomme uusia palvelumalleja monipaikkaisuuden ja etätyön mahdollistamiseksi.	Karhuvuorelta rantatorille -hankkeen toteutus. Tavoite: yksi uusi palvelumalli etätyön edistämiseksi	
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteiden toteutumisen seuranta yhteistyössä Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen kanssa.	
3.8 Huomioimme kunnan omassa toiminnassa luonnon monimuotoisuuden merkityksen paitsi luonnon itseisarvon näkökulmasta myös virkistystoiminnan ja alueen vetovoiman kannalta.	Luonnon monimuotoisuuden huomiointi eri toimialojen päätöksenteossa mm. vapaa-ajan palvelujen kehittämisen yhteydessä ja kaavoituksessa. Tavoite: Karhuvuoren ja rantatorin virkistys- ja vapaa-ajan alueiden kehittäminen hankesuunnitelman mukaisesti.	
3.10 Kehitämme omaleimaisia ja vetovoimaisia luontoon ja kulttuurin perustuvia aktiviteetteja, tapahtumia sekä elämyspalveluja yhteistyössä matkailuyritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.	Karhuvuoren virkistysalueen palvelujen ja rantatorin kehittäminen yhteistyössä paikallisten palveluyritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Kiviniemen Portti – Kangasniemen matkailu- ja outdoor -keskittymä -hankkeen toteutus syksystä 2026 alkaen. Tavoite: osallistavien työpajojen toteutus Karhuvuoren alueen kehittämisen tukena, Rantatorin konsepti- ja arkkitehtisuunnitelman tavoitteiden toimeenpano mm. Alueen kaavoituksen osalta.	
3.11 Panostamme kuntamarkkinoinnissa digitaaliseen ja monikanavaiseen viestintään sekä omaleimaiseen sisällön tuotantoon.	Markkinointisuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen. Tavoite: vähintään 1 hanke käynnissä, jolla asiaa edistetään Kunnan digitaalisen näkyvyyden seurannan kehittäminen osana kuntamarkkinointia ja viestintää.	
3.12 Kirkastamme kunnan brändityötä ja markkinointisuunnitelmaa.	Kangasniemen kuntabrändin ja sen visuaalisen ilmeen laaja-alainen	

	jalkauttaminen kunnan toimialojen sekä eri sidosryhmien viestintää. Kuntabrändin tarinallistamisen kehittäminen osana markkinointiviestintää. Markkinointisuunnitelman teemoitus vuosikellon mukaisesti kohderyhmäajattelun mukaisesti. Tavoite: kohderyhmäkohtaisten ja monikanavaisten markkinointitoimenpiteiden toteuttaminen laadittavan markkinointisuunnitelman mukaisesti.	
--	--	--

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- Elinkeinojen ja kunnan elinvoiman kehittämisen riippuvuus hankerahoituksen saatavuudesta.
- Muuttoliike ja ikääntyvä väestörakenne.
- Yritysten työvoiman saatavuus.
- Työllisyyden hoidon kustannusten nousu
- Kunnan elinkeinotoimen resurssien rajallisuus ja riippuvuus hankerahoituksesta.
- Kansallisten ja kansainvälisten suhdanteiden vaikutus yleiseen talouskehitykseen sekä yritysten investointihalukkuuteen; inflaation, korkotason ym. vaikutukset yritysten toimintaedellytyksiin
- Etelä-Savon maakunnan yleinen elinvoiman ja vetovoiman kehitys

Sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00013104 KONSERNI- JA ELINKEINOPALVELUT 2023 -					
Toimintatuotot	531380	416291	28 %	115089	665853
Toimintakulut	-1207789	-1054963	-14 %	-152263	-966033
YHTEENSÄ	-676409	-638672	-6 %	-37174	-300180

Tehtävän nimi:

HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallinto- ja talouspalvelut tuottavat keskitetysti kunnan hallinto- ja henkilöstöpalvelut, talouspalvelut, tietohallintopalvelut sekä asiantuntijapalveluita eri hallintokunnille päätöksenteon tueksi sekä vastaa kunnanhallituksen ja -valtuuston kokousten valmistelusta ja täytäntöönpanosta.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.1 Panostamme ennalta ehkäisevässä terveyden edistämisessä kunnan ja uuden hyvinvointialueen yhteistyöhön ja yhteisten palvelumallien kehittämiseen	Hyvinvointialueen ja kunnan välisen yhteistyön kehittäminen. Etelä-Savon kumppanuusstrategian toteutumisen seuranta. Yhteistyön rakentaminen Mikkelin seudun työllisyyspalvelujen kanssa. Järjestöjen työllistämisedellytysten mahdollistaminen.	
1.4 Huolehdimme yhdistysten ja järjestöjen toimintaedellytyksistä. Tuemme ja arvostamme vapaaehtoistyötä. Kannustamme omaehtoiseen ja asukaslähtöiseen kunnan kehittämiseen	Kunnan sähköisten palveluiden kehittämiseen panostaminen. Järjestöavustusten käytön seuranta.	
1.5 Kehitämme Kangasniemeä ikäystävällisenä kuntana yhteistyössä uuden hyvinvointialueen kanssa.	Vanhus- ja vammaisneuvoston aktiivisen toiminnan tukeminen ja huomioiminen osana päätöksentekoprosesseja.	
1.7 Pidämme huolta siitä, että Kangasniemen lukio on ajanmukainen houkutteleva oppilaitos, joka kehittyy edelleen.	Tietohallintopalvelut huolehtivat siitä, että lukiolla on käytettävissä ajanmukaiset ICT-laitteet ja niiden määrä on riittävä. Opetuksessa käytettävien laitteiden ajanmukaisuus ja IT-tuki koetilanteisiin saatavilla.	
1.8 Edistämme vuorovaikutteista, avointa ja keskustelevaa toiminta- ja johtamiskulttuuria. Huolehdimme kunnan työyhteisön hyvinvoinnista, kehitämme ja tuemme työyhteisötaitoja sekä panostamme henkilöstön yhdenvertaisuuteen.	Kunta on arvostettu ja tavoiteltu työnantaja. Kunnan henkilöstöjohtamisessa ja työsuojelussa korostuvat työyhteisötaidot, työntekijätaidot ja esimiestaidot. Pyrimme edistämään edelleen henkilöstön intranetin (Hiski) käyttöä tavoitteena tehokas ja tasapuolien viestintä. Hakijoiden määrä kunnan avoimiin työpaikkoihin. Panostamme perehdyttämiseen uusiin tehtäviin siirryttäessä.	

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.1 Olemme yritysten vahva ja haluttu kumppani. Tuemme tarpeen vaatiessa yritysten kasvua ja innovaatiotoimintaa.	Työllisyys- ja yrityspalveluiden yhteistyön tiivistäminen. Yritysten tarpeiden säännöllinen seuranta ja kartoitus.	
2.4 Kehitämme uusia kustannustehokkaita työllisyydenhoidon malleja yhteistyössä paikallisten yritysten, järjestöjen ja alueellisen kumppaniverkoston kanssa.	Työmarkkinatuen kuntaosuuden maksuosuuden seuranta ja toimenpiteiden vaikutusten systemaattinen arviointi.	

2.5 Hyödynnämme mahdollisimman monipuolisesti paikallisia yrityksiä kunnan palvelutuotannossa, hankinnoissa sekä kehittämistoiminnassa.	Hankintoja ohjataan kriteereillä, jotka mahdollistavat pienten paikallisten yritysten osallistumista kilpailutuksiin. Hankintoja ositetaan aina kun se on mahdollista ja järkevää pienten yritysten mukaan saamiseksi. Kriteereissä huomioidaan lain ja hankintaohjeen vaatimukset.	
---	---	--

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.4 Luomme uusia palvelumalleja monipaikkaisuuden ja etätyön mahdollistamiseksi.	Kunta edistää mahdollisuuksien mukaan valokuituverkon rakentamista ja sen kattavuuden parantamista.	
3.6 Vahvistamme kunnan kokonaisvetovoimaa ja ylläpidämme kuntatalouden tasapainoa.	Talouspalvelut vastaavat siitä, että kuntatalouden tasapainon edellyttämät tehokkaat taloushallintoprosessit ja järjestelmät edustavat kehityksen kärkeä ja mahdollistavat tarkan, läpinäkyvän ja ajantasaisen talouden seurannan kustannustehokkaasti. Talouden tasapainotyötä tehdään etupainotteisesti talouden kriisiytymisen välttämiseksi.	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- Tietohallintopalveluiden tietomurrot sekä laiminlyönnit tietosuojan osalta. Järjestämisvastuumuutokset hyvinvointialueen ja työllisyydenhoidon osalta eivät toteudu kunnan edun mukaisesti. Kunta ei saa riittävästi työllisyysalueelta lähipalveluita työllisyyden hoitoon ja palveluohjaukseen.
- Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvaa heikentyneen työllisyystilanteen ja palveluiden toteutumisen vuoksi.
- Henkilöstövahinko, jossa jaksaminen tai työkyky vaarantuu. Työhyvinvoinnin tai työsuojelun laiminlyönti. Osaavan henkilöstön saaminen avaintehtäviin.
- Taloushallinnon kasvavat järjestelmäkustannukset ja raportointivelvoitteiden lisääntyminen.

Sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00013304 HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT 2023 -					
Toimintatuotot	67000	73000	-8 %	-6000	285957
Toimintakulut	-2923990	-2949334	1 %	25345	-2317038
YHTEENSÄ	-2856990	-2876334	1 %	19345	-2031081

00013004 KUNNANHALLITUS 2023 - Sisäinen ja ulkoinen					
	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero, €	Ero-%	Tilinpäätös 2024
Täydet valtiolta saadut korvaukset	120000	133498	-13498	-10 %	123248
Muut suoritteiden myyntituotot	1229856	1087388	142468	13 %	1284275
Myyntituotot	1349856	1220886	128970	11 %	1407523
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	0	0	0	0 %	300
Maksutuotot	0	0	0	0 %	300
Tuet ja avustukset	176810	165293	11517	7 %	311050
Asuntojen vuokrat	62000	62000	0	0 %	103203
Muut toimintatuotot	0	0	0	0 %	18368
Muut toimintatuotot	62000	62000	0	0 %	121571
TOIMINTATUOTOT	1588666	1448179	140487	10 %	1840444
Palkat ja palkkiot	-1009533	-968376	-41157	-4 %	-1159994
Eläkekulut	-198987	-197971	-1016	-1 %	-220843
Muut henkilösivukulut	-34728	-31850	-2878	-9 %	-61160
Henkilösivukulut	-233715	-229821	-3894	-2 %	-282003
Henkilöstökulut	-1243248	-1198197	-45051	-4 %	-1441997
Asiakaspalvelujen ostot	-276105	-236100	-40005	-17 %	-240588
Muiden palveluiden ostot	-1999299	-1802628	-196671	-11 %	-1346010
Palvelujen ostot	-2275404	-2038728	-236676	-12 %	-1586598
Ostot tilikauden aikana	-41350	-43950	2600	6 %	-38416
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41350	-43950	2600	6 %	-38416
Avustukset kotitalouksille	-10000	-17500	7500	43 %	-10367
Avustukset yhteisöille	-598300	-590800	-7500	-1 %	-122771
Avustukset liikelaitoksille	0	0	0	0 %	-4985
Avustukset	-608300	-608300	0	0 %	-138124
Vuokrat	-336333	-338511	2178	1 %	-257127
Muut toimintakulut	-43150	-32600	-10550	-32 %	-51982
Muut toimintakulut	-379483	-371111	-8372	-2 %	-309110
TOIMINTAKULUT	-4547785	-4260286	-287499	-7 %	-3514244
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2959119	-2812107	-147012	-5 %	-1673801

2.2.2 Sivistystoimen palvelut

TOIMINNALLISET VALTUUSTOTASON TAVOITTEET VASTUUALUEITTAIN SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Tehtävän nimi:

SIVISTYS/ HALLINTO- JA LAUTAKUNTAPALVELUT

Vastuuhenkilö: Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Sivistys- ja hyvinvointitoimen hallinto ohjaa toimialaa kohti kuntastrategiassa määriteltyjä tavoitteita. Tavoitteena on tuottaa sivistys- ja vapaa-ajan palveluita kustannustehokkaasti sekä edistää niiden avulla kuntalaisten hyvinvointia. Hallinto- ja lautakuntapalveluiden osalta pääpaino on kuntalaisten hyvinvointiin liittyvien suunnitelmien työstämisessä ja seurannassa sekä yhteistyökumppanien toiminnan toteutumisen seurannassa.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.1 Panostamme ennalta ehkäisevässä terveyden edistämisessä kunnan ja uuden hyvinvointialueen yhteistyöhön ja yhteisten palvelumallien kehittämiseen	Toimialan edustajat osallistuvat hyvinvointialueen terveyttä edistävien toimielimien toimintaan ja yhteensovittavat maakunnallisia tavoitteita kunnan eri suunnitelmiin. Kunnallisten ja maakunnallisten hyvinvointisuunnitelmien tavoitteiden yhteensovittaminen on osoitettavissa konkreettisesti kunnan suunnitelmissa.	
1.2 Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin	Toimialan valmiussuunnitelman päivitys on valmiina vuoden 2025 alussa. Valmiussuunnittelu liitetään sivistystoimen esihenkilöiden vuosisuunnittelun osaksi. Valmistetaan turvallisuuden vuosikello.	
1.3 Tuemme lähiyhteisöllisyyttä ja ehkäisemme yksinäisyyttä sekä syrjäytymistä. Edistämme kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden sekä kyläyhteisöjen osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia.	Edistämme kuntalaisten keskinäistä yhteistyötä ja osallisuutta ottamalla siihen liittyviä konkreettisia tavoitteita hyvinvointisuunnitelmaan. Kerran vuodessa pidetään kunnan toimialojen ja sidosryhmien yhteinen tilaisuus hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.	
1.4 Huolehdimme yhdistysten ja järjestöjen toimintaedellytyksistä. Tuemme ja arvostamme vapaaehtoistyötä. Kannustamme omaehtoiseen ja asukaslähtöiseen kunnan kehittämiseen	Järjestöjä tuetaan sivistys- ja hyvinvointilautakunnan myöntämin avustuksin. Järjestöavustuksiin kohdenneet varat käytetään kokonaisuudessaan.	
1.5 Kehitämme Kangasniemeä ikäystävällisenä kuntana yhteistyössä uuden hyvinvointialueen kanssa.	Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi –antaa suuntaviivat konkreettisille toimenpiteille. Suunnitelmaa seurataan ja päivitetään vuosittain.	
1.7 Pidämme huolta siitä, että Kangasniemen lukio on ajanmukainen houkutteleva oppilaitos, joka kehittyy edelleen.	Lukion toimintaedellytyksiä sekä vetovoimaisuutta pyritään lisäämään toimintoja kehittämällä sekä tehokkaalla markkinoinnilla.	
3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.6 Vahvistamme kunnan kokonaisvetovoimaa ja ylläpidämme kuntatalouden tasapainoa.	Sivistys- ja hyvinvointitoimen hallinto huolehtii palveluverkon vuosittaisesta seurannasta. Palveluverkkoa tarkastellaan ja kehitetään suhteessa palvelujen tarpeeseen. Asia todentuu lautakunnan päätöksenteossa.	
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Sivistys- ja hyvinvointitoimen hallinnossa kiinnitetään huomiota ilmasto-ohjelman edellyttämiin toimenpiteisiin. Hallinnossa mahdollistetaan osittainen etätyö ja suositaan etäkokouksia ja -koulutuksia muille paikkakunnille	

	matkustamisen sijasta. Asia todentuu matkalaskutuksessa.	
--	--	--

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Kansainvälisen tilanteen kiristyminen siten, että toiminnan painopisteitä joudutaan muuttamaan akuutisti eikä suunnitelmien yksilöityjä tavoitteita ole mahdollista saavuttaa. Virus pandemian paheneminen niin, että toimintaa ei voida järjestää normaalilla tavalla. Henkilöstömuutokset haastavat toiminnan vakiintumista. Kunnan taloustilanteen kiristyminen haastaa palveluiden toiminnan ylläpitämistä ja kehittämistä.

Sivistys- ja hyvinvointi/Hallinto- ja lautakuntapalvelut				
Suoritteet/tunnusluvut	TP24	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Seutuopiston opetustunnit	4231	4300	4300	0
Musiikkiopiston oppilaat	46	44	40.5	-3.5
Avustukset yhteisöille, €	40000	40000	40000	0
Sisäinen ja ulkoinen				
Toimintatuotot	204837	194070	219070	25000
Toimintakulut	-1177109	-1059416	-1016918	42498
Toimintakate	-972272	-865346	-797848	67498
Muutos edelliseen %		-11.0	-7.8	

Sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00030102 SIVLA/HALLINTO- JA LTK-PALVELUT 2021-					
Toimintatuotot	219070	194070	13 %	25000	204837
Toimintakulut	-902171	-954512	5 %	52341	-1068604
YHTEENSÄ	-683101	-760442	10 %	77341	-863767

Tehtävän nimi:

VARHAISKASVATUS

Vastuhenkilö:

Varhaiskasvatusjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatuksen keskeinen tehtävä on kehittää kunnan toteuttamaa varhaiskasvatusta huomioiden varhaiskasvatussuunnitelma sekä kuntastrategian mukaiset tavoitteet lapsiperheiden palveluiden järjestämisessä sekä kirkonkylällä että haja-asutusalueella. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäiväkodissa.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tarkoituksena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset

Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.2. Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin.	Osallistumme valmiussuunnitelman päivitystyöhön sekä pidämme pelastussuunnitelmat ajan tasalla. Varmistamme turvallisen ympäristön lapsille ja työntekijöille varhaiskasvatuksen eri toimipaikoissa. - Jokainen työntekijä on tutustunut oman yksikkönsä pelastussuunnitelmaan - Perehdytys - Terveysturvallinen sisäilma - Tartutaan epäkohtiin ja turvataan hyvä työilmapiiri työpaikalla	
1.6. Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus ja rauha kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen laadukkaassa koulu- ja varhaiskasvatusympäristössä.	Sitoudumme kuulemaan lapsen äänen arjessamme ja tarjoamaan lapselle turvallisen läsnä olevan aikuisen. Kohtaamme lapset perheineen yksilöllisyyttä arvostaen ja huomaamme ympärillämme hyvän. Toteutamme ja tuemme monipuolisesti leikkiä. - Pienryhmät - Toiveiden puu tai vastaava - Työntekijöiden pysyvyys - Päivittäiset kohtaamiset vanhempien kanssa - Monipuolisten leikkiympäristöjen luominen ja leikin arvon ymmärtäminen	
1.8. Edistämme vuorovaikutteista, avointa ja keskustelevaa toiminta- ja johtamiskulttuuria. Huolehdimme kunnan työyhteisön hyvinvoinnista, kehitämme ja tuemme työyhteisötaitoja sekä panostamme henkilöstön yhdenvertaisuuteen	Työskentelyssämme näkyy lämpö, ammatillisuus ja työyhteisötaidot. Sitoudumme toimimaan tiiviissä yhteistyössä eri varhaiskasvatusyksiköiden ja muiden toimijoiden kanssa. - Esihenkilöiden säännölliset käynnit eri varhaiskasvatusryhmissä - Säännölliset palaverit, sekä tiimien, että yksiköiden kesken - Me hengen luominen Kangasniemen varhaiskasvatukseen (esim. tiedottaminen ja yhteiset tapahtumat)	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö

Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.8. Huomiomme kunnan omassa toiminnassa luonnon monimuotoisuuden merkityksen paitsi luonnon itseisarvon näkökulmasta myös virkistystoiminnan ja alueen vetovoiman kannalta	Sitoudumme kunnioittamaan ja arvostamaan luontoa. Retkeilemme säännöllisesti lähiympäristössämme ja toteutamme varhaiskasvatussuunnitelman eri osa-alueita luovasti luonnossa. - Poistumme varhaiskasvatuksen toimipaikan alueelta kahdesti kuukaudessa - Luontokasvatus - Kierrätysmateriaalien hyödyntäminen	

3.11. Panostamme kuntamarkkinoinnissa digitaaliseen ja monikanavaiseen viestintään sekä omaleimaiseen sisällön tuotantoon.	Varhaiskasvatus näkyy ja viestii positiivisesti ulospäin. Yhteistyössä henkilökunnan kanssa tuodaan varhaiskasvatuksen arkea näkyville ja yhdenmukaistetaan viestintää asiakkaille. - Materiaalia varhaiskasvatuksen markkinointiin - Tarkastellaan kriittisesti viestintäkanavien käyttöä sekä selkeytetään viestinnän toimintaohjeita	
--	---	--

Varhaiskasvatus				
Suoritteet/tunnusluvut	TP24	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Läsnäolopäivät, kokopäiväiset				
Päiväkodit	17634	17670	17700	30
Perhepäivähoito	2333	2470	2400	-70
Läsnäolopäivät, osapäiväiset				0
Päiväkodit	4953	6650	5500	-1150
Perhepäivähoito	428	570	500	-70
Kunnassa 0-6 v lapsia 31.12.	154	160	160	0
Lapsia hoitoaikaperusteinen	175	145	150	5
Lapsia subjektiivinen oikeus	0	0	0	0
Lapsia yht.	175	145	150	5
Lapset/kotihoidon tuki	32	18	25	7
Lapset/yks. hoidon tuki	1	1	1	0
Joustava/osittainen tuki	20	7	10	3
Toimintakate/lapsi		-19426		
Sisäinen ja ulkoinen				
Toimintatuotot	134306	88000	37000	-51000
Toimintakulut	-2798728	-2904816	-2899824	4992
Toimintakate	-2664422	-2816816	-2862824	-46008
Muutos edelliseen		5.7	1.6	

Sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00030502 VARHAISKASVATUS 2021-					
Toimintatuotot	37000	88000	-58 %	-51000	134306
Toimintakulut	-2398916	-2370098	-1 %	-28818	-2247689
YHTEENSÄ	-2361916	-2282098	-3 %	-79818	-2113383

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

- Henkilöstöressurssien vaihtelut.
- Talouden asettamat raamit toiminnalle.
- Työtehtävien kasautuminen.
- Jatkuva priorisoinnin tarve.
- Kesälomat, kesähoito, vaihtuvat työntekijät ja lapset.

Tehtävän nimi:
Opetus/Alakoulut

Vastuuhenkilöt: alakoulujen rehtori

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Alakouluissa toteutetaan tasalaatuisesti opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä kyläkouluissa että kirkonkylän kouluissa. Erityisen tuen toteuttamiseksi kaikissa kouluissa järjestetään laaja-alaista erityisopetusta. Luokkamutoista erityisopetusta järjestetään Beckerin koulussa. Alaluokkien oppilaille tarjotaan iltapäivätoimintaa niissä kouluissa, joissa hakijoita on riittävästi, ja kaikilla kouluilla pyritään järjestämään kerhotoimintaa koulupäivien yhteydessä. Alakoulujen oppilashuoltotyö järjestetään yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.1 Panostamme ennalta ehkäisevässä terveyden edistämisessä kunnan ja uuden hyvinvointialueen yhteistyöhön ja yhteisten palvelumallien kehittämiseen	Alakouluissa edistetään liikunnallisuutta ja tuetaan yhdessä tekemistä yhteistyössä hyvinvointialueen oppilashuollon henkilöstön kanssa. Alakoulut toteuttavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen keväällä 2026 liikuntahaasteen, johon osallistuvien lapsien ja aikuisten määrä sekä liikkeiden määrä tilastoidaan	
1.2 Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin	Alakouluissa toteutetaan systemaattisesti poistumisharjoitukset, turvallisuuskävelyt sekä huolehditaan henkilöstön pelastussuunnitelmiin tutustumisesta. Kouluissa keskustellaan ja harjoitellaan henkilöstön kanssa toimintaohjeista erilaisissa turvallisuutta uhkaavissa tilanteissa. Alakoulujen yksiköissä hätäviestinnässä on jatkossa käytössä SecApp-sovellus. Alakoulujen turvallisuus -työryhmä suunnittelee, kehittää ja yhdenmukaistaa kouluyksiköiden turvallisuutta. Koulujen järjestysäännöt päivitetään lukuvuoden 2025-2026 aikana.	
1.3 Tuemme lähiyhteisöllisyyttä ja ehkäisemme yksinäisyyttä sekä syrjäytymistä. Edistämme kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden sekä kyläyhteisöjen osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia.	Alakouluissa aloitetaan suunnittelutyö, miten tukea ikäihmisen osallistamista koulujen toimintaan. Beckerin koululla aloitetaan koulumummo –kokeilu syksyllä 2025, ja kokemuksia tästä kerätään lukuvuoden mittaan. Ikäihmisten osallistaminen koulun toimintaan ja kirjataan koulujen lukuvuosisuunnitelmiin ja toiminta raportoidaan lukuvuosikertomuksessa.	
1.6 Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus ja rauha kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen laadukkaassa koulu- ja varhaiskasvatusympäristössä.	Alakouluissa pyritään laadukkaaseen ja innostavaan perusopetukseen. Oppilaiden saattamiseen yli nivelvaiheiden kiinnitetään erityistä huomiota. Koulujen toimintaa arvioidaan keväällä 2026 alakoulun oppilaiden toimesta. Vuosiluokkien 2., 4. ja	

	6. oppilaat vastaavat kouluhyvinvointikyselyyn.	
1.8 Edistämme vuorovaikutteista, avointa ja keskustelevaa toiminta- ja johtamiskulttuuria. Huolehdimme kunnan työyhteisön hyvinvoinnista, kehitämme ja tuemme työyhteisötaitoja sekä panostamme henkilöstön yhdenvertaisuuteen.	Toimintakulttuurin kehittämisessä kiinnitetään huomiota yhteisöllisyyden sekä koulujen välisen yhteistyön kehittämiseen. Lukuvuoden aikana alakoulun yksiköissä toteutetaan erilaisia henkilöstön ja koulun oppilaiden toiminnallistamista ja liikunnallistamista lisääviä toimia osana Kangasniemi – Suomen liikuttavin kunta työtä.	

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.3 Pidämme yritysten tarpeiden tunnistamista ensiarvoisen tärkeänä kunnan kehittämisen kannalta. Ylläpidämme säännöllistä vuoropuhelua yrittäjien ja kunnan välillä.	Alakouluissa luodaan yhteyksiä paikallisiin yrityksiin. Esimerkiksi Kalliolan koululla vierailee lukuvuoden aikana eri yritysten työntekijöitä kertomassa työstään. Asia kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Alakouluissa kiinnitetään huomiota ruokahävikin määrän vähentämiseen osana ilmasto-ohjelmaa. Kalliolan koulu on mukana Vihreä lippu –ohjelmassa. Asia ja toimenpiteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Koulurakennusten tilakysymykset:

- Kalliolan koulun tilojen riittävyys; opetustilat ja niiden määrä.
- Beckerin koulun piha-alueen kehittäminen liikunnallistamista ja toiminnallistamista tukevaan suuntaan.
- Henkilöstöresurssi lukuvuodelle 2026-2027

Alakoulut				
Suoritteet/tunnusluvut	TP2024	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Oppilaat/alakoulut	273	248	242	-6
josta esioppilaat	37	24	34	10
toimintakate/oppilas	9897	11510	11465	45
Tuntikehys	564	579	587	8
Kuljetusoppilaat	106	99	109	10
Keskimääräinen ryhmäkoko	16,05	15,50	14,23	-1,27
Sisäinen ja ulkoinen				
Toimintatuotot	38275	0	0	0
Toimintakulut	-3106461	-3130886	-3164611	-33725
Toimintakate	-3068187	-3130886	-3164611	-33725
Muutos edelliseen, %		2.0	1.1	

Sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00030202 ALAKOULUT 2021-					
Toimintatuotot	16000	16000	0 %	0	43637
Toimintakulut	-2475017	-2418008	-2 %	-57009	-2420546
YHTEENSÄ	-2459017	-2402008	-2 %	-57009	-2376910

Opetus/Yläkoulu

Vastuuhenkilöt: lukion- ja yläkoulun rehtori

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kankaisten koulussa järjestetään perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 opetussuunnitelman mukaista opetusta. Yleisopetuksen lisäksi Kankaisten koulussa järjestetään laaja-alaista erityisopetusta sekä luokkamuotoista erityisopetusta. Opinto-ohjauksella pyritään löytämään kullekin koulunsa päättävälle nuorelle sopiva jatko-opiskelupaikka toisen asteen koulutuksessa. Kankaisten koulussa järjestetään koulupäivien yhteydessä kerhotoimintaa. Yläkoulun oppilashuoltotyö järjestetään yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.1 Panostamme ennalta ehkäisevässä terveyden edistämisessä kunnan ja uuden hyvinvointialueen yhteistyöhön ja yhteisten palvelumallien kehittämiseen	Terveyden edistämiseen liittyviä asioita mitataan kouluviihtyvyysskyselyssä ja valtakunnallisella kouluterveyskyselyllä. Konkreettisenä esimerkkinä kunnan ulkopuolisten tukijaksojen määrän väheneminen.	
1.2 Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin	Palo- ja turvallisuusharjoitusten toteutuminen todetaan lukuvuosisuunnitelman arvioinnin yhteydessä.	
1.6 Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus ja rauha kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen laadukkaassa koulu- ja varhaiskasvatusympäristössä.	Kouluissa järjestetään säännöllisesti terveys- ja turvallisuustarkastukset. Opintojen edistymistä sekä perusopetuksesta valmistumista seurataan.	

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.3 Pidämme yritysten tarpeiden tunnistamista ensiarvoisen tärkeänä kunnan kehittämisen kannalta. Ylläpidämme säännöllistä vuoropuhelua yrittäjien ja kunnan välillä.	Koulussa järjestetään yrittäjien ja vierailijoiden käyntejä oppitunneilla. Yrittäjyyteen ja taloustaitoon liittyviä valinnaiskursseja toteutetaan valintojen perusteella.	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Kestävän kehityksen periaatteiden, kierrätyksen ja lajittelun toteuttaminen opetuksessa. Kimpakyyditykset työmatkoilla sekä siirtymiset oppitunneille lihasvoimin.	
3.10 Kehitämme omaleimaisia ja vetovoimaisia luontoon ja kulttuurin perustuvia aktiviteetteja, tapahtumia sekä elämyspalveluja yhteistyössä matkailuyritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.	Hyvinvointi- ja liikuntatapahtumat koulupäivinä, kuten frisbeegolf-turnaukset, kalastuspäivät ja opintoretket metsä- ja muussa luontoympäristössä.	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Opiskeluhuollon ja sosiaalitoimen henkilöitä ei resursoida riittävästi Kangasniemelle uudella hyvinvointialueella.

Yläkoulu				
Suoritteet/tunnusluvut	TP24	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Oppilaat/yläkoulu	143	146	145	-1
Toimintakate/oppilas	14527	13609	14089	480
Tuntikehys	350,28	359,56	335,8	-23,76
Kuljetusoppilaat	77	78	78	0
Keskimääräinen ryhmäkoko	21,7	21,4		
Vieraskuntalaiset		3		
Sisäinen ja ulkoinen				
Toimintatuotot	18467	10000	0	10000
Toimintakulut	-2095831	-1987021	-2042955	-55934
Toimintakate	-2077364	-1987021	-2042955	-55934
Muutos edelliseen, %		-4.3	2.8	

Sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00030302 YLÄKOULU 2021-					
Toimintatuotot	0	0	0 %	0	18467
Toimintakulut	-1313233	-1216130	-8 %	-97103	-1390690
YHTEENSÄ	-1313233	-1216130	-8 %	-97103	-1372223

Opetus/Lukio

Vastuuhenkilöt: lukion- ja yläkoulun rehtori

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kangasniemen lukiossa tarjotaan lukiolain mukaista lukiokoulutusta. Kangasniemen lukio on yleislukio, joka tarjoaa hyvän oppimisympäristön ja mahdollisuuden suorittaa monipuoliset lukio-opinnot kotipaikkakunnalla. Lukiolla on hyvät yhteydet muihin alueen lukioihin ja korkeakouluihin.

Lukiossamme tehdään yritysyhteistyötä ja tarjotaan mahdollisuus kansainvälisyystoimintaan. Lukion opiskelijoille on tarjolla erityisopetusta, tukea ja opinto-ohjausta, joka auttaa jokaista opiskelijaa hakeutumaan itselleen sopivalle uralle / jatko-opintopaikkaan. Lukion opiskelijahuolto toteutetaan yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.1 Panostamme ennalta ehkäisevässä terveyden edistämisessä kunnan ja uuden hyvinvointialueen yhteistyöhön ja yhteisten palvelumallien kehittämiseen	Opiskeluhuoltopalvelut ovat opiskelijoiden saatavilla. Kouluviihtyvyys. Alakysely ja valtakunnallinen kouluterveyskysely mittaavat toteutumista.	
1.2 Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin	Palo- ja turvallisuusharjoitusten toteutuminen toimintasuunnitelman arvioinnin yhteydessä.	
1.6 Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus ja rauha kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen laadukkaassa koulu- ja varhaiskasvatusympäristössä.	Terveys- ja turvallisuustarkastukset oppimisympäristöissä. Opintojen edistymisen ajantasainen seuraaminen sekä riittävä resurssointi opetuksen järjestämiseksi oppilasaines huomioon ottaen. Ylioppilastutkinnon suorittaneiden määrä.	
1.7 Pidämme huolta siitä, että Kangasniemen lukio on ajanmukainen houkutteleva oppilaitos, joka kehittyy edelleen.	Lukion vuosisuunnitelmaan asetetaan ajanmukaiset toiminnallisten tavoitteet, joiden toteutumista arvioidaan lukuvuosikertomuksessa. Lukion opiskelijamäärä ei laske.	
1.8 Edistämme vuorovaikutteista, avointa ja keskustelevaa toiminta- ja johtamiskulttuuria. Huolehdimme kunnan työyhteisön hyvinvoinnista, kehitämme ja tuemme työyhteisötaitoja sekä panostamme henkilöstön yhdenvertaisuuteen.	Työnantajan järjestämään työhyvinvointikyselyyn osallistumiseen kannustetaan, koulussa järjestetään tiimi- ja yksilökehityskeskusteluja. Terveysteen- ja turvallisuuteen liittyvien tarkastuskierrosten koonneissa todettujen riskien poistamista seurataan.	

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.3 Pidämme yritysten tarpeiden tunnistamista ensiarvoisen tärkeänä kunnan kehittämisen kannalta. Ylläpidämme säännöllistä vuoropuhelua yrittäjien ja kunnan välillä.	Yrittäjyys - ja taloustaitokurssien ja valinnaismoduulien toteutuminen. Yrittäjien ja vierailijoiden käynnit oppitunneilla. Opiskelijoiden tet-jaksot paikallisissa yrityksissä.	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Kestävän kehityksen periaatteiden, kierrätyksen ja lajittelun toteuttaminen opetuksessa. Kimppakyyditykset työmatkoilla sekä siirtymiset oppitunneille lihasvoimin.	
3.10 Kehitämme omaleimaisia ja vetovoimaisia luontoon ja kulttuurin perustuvia aktiviteetteja, tapahtumia sekä elämyspalveluja yhteistyössä matkailuyritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.	Hyvinvointi- ja liikuntatapahtumat koulupäivinä, kuten frisbeegolf turnaukset, kalastuspäivät ja opintoretet metsä- ja luontoympäristössä. Kirjattuina lukuvuosi – ja toimintasuunnitelmiin ja arviointi lukuvuoden päätteeksi.	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Riittävät opiskeluhuollon palvelut ja yleinen valtakunnallinen terveystilanne. Riittävä investointirahoitus lukion sisäilman laadun parantamiseksi.

Lukio				
Suoritteet/tunnusluvut	TP24	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Oppilaat/lukio	87	84	83	-1
Toimintakate/oppilas	11686	12383	11942	441
Tuntikehys	180	180	176	-4
Kuljetusoppilaat	30	28	28	0
Keskimääräinen ryhmäkoko	17,8	14,7		
Vieraskuntalaiset	6	4	7	3
Sisäinen ja ulkoinen				
Toimintatuotot	76171	45000	45000	0
Toimintakulut	-1092830	-1085151	-1036196	48955
Toimintakate	-1016659	-1040151	-991196	48955
Muutos edelliseen %		2.3	-4.7	

Sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero	Tilinpäätös 2024
00030402 LUKIO 2021-					
Toimintatuotot	45000	45000	0 %	0	76171
Toimintakulut	-1036196	-1085151	5 %	48955	-1092830
YHTEENSÄ	-991196	-1040151	5 %	48955	-1016659

Tehtävän nimi:
VAPAA-AIKA

Vastuuhenkilöt: Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Vapaa-aikatoimi käsittää kirjastotoimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen ja kulttuuritoimen.

Kirjasto tuottaa kuntalaisille monipuolisia kirjastopalveluita. Kirjaston toiminta on monipuolista ja eri ikäryhmiä osallistavaa. Kirjasto mahdollistaa myös omatoimikäytön lukusalin osalta. Kirjaston hanketoiminnalla pyritään systemaattisesti edistämään paikkakuntalaisten monipuolista lukuharrastusta ja monipuolistamaan kirjaston toimintaa kattuen kaikki ikä- ja käyttäjäryhmät.

Kulttuuritoimi huolehtii, että kunnassa on tarjolla monipuolista kulttuuritarjontaa sekä kulttuurin harrastusmahdollisuuksia eri ikäryhmille uuden kuntastrategia mukaisesti, jossa kulttuuri nähdään osana laajempaa hyvinvointi- ja asumisviihtyvyysskokonaisuutta.

Nuorisotoimi tarjoaa kunnan nuorille monipuolista ohjattua toimintaa. Tavoitteena on tavoittaa paikkakunnan nuoret ja ohjata heitä harrastusten ja toiminnan pariin sekä tehdä päihteidenvastaista työtä. Nuorisotoimeen kuuluvat myös etsivä nuorisotyö, jonka tehtävänä on löytää ja ohjata syrjäytymisvaarassa olevia nuoria opiskelemaan sekä auttaa heitä työllistymään ja löytämään oman urapolkunsu. Etsivä nuorisotyö on toteutettu osaltaan hankkeen avulla.

Liikuntapalveluiden keskeinen tavoite on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen ylläpitämällä turvallisia ja hyviä liikuntapaikkoja sekä tarjoamalla ohjattua opastusta liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi. Liikuntatoimi järjestää lapsille ja nuorille suunnattua ohjattua toimintaa leirien ja retkien muodossa. Hanketoiminnalla pyritään saamaan käyntiin hankkeita, jotka saavat aikaan ohjattua käytännön toimintaa. Toiminnan näkökulma on ennen kaikkea ennaltaehkäisevän hyvinvoinnin kehittämisessä, unohtamatta kilpaurheilun tähtäävää toimintaa.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.2 Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin	Pelastussuunnitelmat pidetään ajan tasalla ja ne käydään henkilökunnan kanssa läpi.	
1.3 Tuemme lähiyhteisöllisyyttä ja ehkäisemme yksinäisyyttä sekä syrjäytymistä. Edistämme kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden sekä kyläyhteisöjen osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia.	Kirjaston aukioloajat ja kävijämäärät. Kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden osallistaminen avointen keskustelutilaisuuksien ja muiden vaikuttamiskanavien kautta. Perusnuorisotyössä ja nuorisovaltuuston toiminnassa osallistetaan nuoria koko ajan.	
1.4 Huolehdimme yhdistysten ja järjestöjen toimintaedellytyksistä. Tuemme ja arvostamme vapaaehtoistyötä. Kannustamme omaehtoiseen ja asukaslähtöiseen kunnan kehittämiseen	Toiminta- ja kohdeavustukset.	
1.6 Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus ja rauha kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen laadukkaassa koulu- ja varhaiskasvatusympäristössä.	Nuorisotilan säännölliset aukiolopäivät / tunnit, toimintaan osallistuvien nuorten määrä. Koulunuorisotyöhön käytetty aika ja siihen osallistuneiden määrä.	

	Kirjaston järjestämät oppitunnit ja varhaiskasvatuksen tuokioiden määrä ja niihin osallistuneiden määrä.	
1.7 Pidämme huolta siitä, että Kangasniemen lukio on ajanmukainen houkutteleva oppilaitos, joka kehittyy edelleen.	Lukion koulunuorisotyö käytetty aika ja osallistuneiden määrä.	
1.8 Edistämme vuorovaikutteista, avointa ja keskustelevaa toiminta- ja johtamiskulttuuria. Huolehdimme kunnan työyhteisön hyvinvoinnista, kehitämme ja tuemme työyhteisötaitoja sekä panostamme henkilöstön yhdenvertaisuuteen.	Työyhteisöille koulutusta ja säännölliset työyhteisöpalaverit.	
1.9 Aktivoimme kuntalaisia harrastustoimintaan. Kehitämme kuntalaislähtöisesti eri väestöryhmille kohdennettuja innostavia ja helposti saavutettavia kulttuuritapahtumia ja vapaa-ajanpalveluja	Liikunnan ohjauksen määrä ja liikuntapaikkojen käyttöaste / kävijämäärä. Nuorisotoimen järjestämät tapahtumat ja niiden kävijämäärät. Kirjaston tapahtumat ja kävijämäärät. Hanketoiminnan ylläpitäminen kuntalaisten osallisuuden ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Kulttuuritoimen tapahtumat ja kävijämäärät. Elokuvateatteri Kangastuksen näytösmäärät ja kävijämäärät.	

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.3 Pidämme yritysten tarpeiden tunnistamista ensiarvoisen tärkeänä kunnan kehittämisen kannalta. Ylläpidämme säännöllistä vuoropuhelua yrittäjien ja kunnan välillä.	Käytämme hankinnoissa ja asiantuntijapalveluissa mahdollisimman paljon paikallisia yrittäjiä esim. harrastamisen Suomen malli	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.6 Vahvistamme kunnan kokonaisvetovoimaa ja ylläpidämme kuntatalouden tasapainoa.	Tarjoamme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia kaikille kuntalaisille ja kesäasukkaille budjetin sallimissa rajoissa.	
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Suosimme mahdollisuuksien mukaan hiilineutraaleja vaihtoehtoja.	
3.10 Kehitämme omaleimaisia ja vetovoimaisia luontoon ja kulttuurin perustuvia aktiviteetteja, tapahtumia sekä elämyspalveluja yhteistyössä matkailuyritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.	Vapaa-aikatoimi tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.	
3.11 Panostamme kuntamarkkinoinnissa digitaaliseen ja monikanavaiseen viestintään sekä omaleimaiseen sisällön tuotantoon.	Panostamme digitaaliseen viestintään.	
3.12 Kirkastamme kunnan brändityötä ja markkinointisuunnitelmaa.	Viestimme vain positiivisesti.	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle:

Hankerahoitteisen toiminnan osuuden epävarmuus.

Hyvinvointi ja vapaa-aika				
Suoritteet/tunnusluvut	TP24	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Kirjaston kävijämäärä	51339	48000	48000	0
Kirjaston tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten kävijämäärä	5167	2500	2500	0
Liikuntapaikat, kävijämäärä	133000	145000	150000	5000
Elokuvat kävijämäärä	2848	2500	2500	0
Elokuvat, näytösmäärä	95	100	100	0
Kulttuuritapahtumien määrät	14	25	25	0
Nuorisotilan ja tapahtumien kävijämäärät	3530	3000	4000	1000
Hankkeiden määrä	4	3		5
Sisäinen ja ulkoinen				
Toimintatuotot	160173	180500	221500	41000
Toimintakulut	-997519	-1059404	-1166708	-107304
Toimintakate	-837347	-878904	-945208	-66304
Muutos edelliseen		5.0	7.5	

Sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00030602 HYVINVOINTI JA VAPAA-AIKA 2021-					
Toimintatuotot	221500	180500	23 %	41000	158693
Toimintakulut	-778912	-658832	-18 %	-120080	-595581
YHTEENSÄ	-557412	-478332	-17 %	-79080	-436888

00030002 SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT 2021-					
Sisäiset ja ulkoiset					
	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero	Ero-%	Tilinpäätös 2024
Liiketoiminnan myyntituotot	0	0	0	0 %	-599
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	40000	32000	8000	25 %	28537
Muut suoritteiden myyntituotot	0	500	-500	-100 %	20197
Myyntituotot	40000	32500	7500	23 %	48135
Sosiaalitoimen maksut	37000	68000	-31000	-46 %	82808
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	101000	101000	0	0 %	110542
Yhdyskuntapalvelun maksut	0	0	0	0 %	239
Maksutuotot	138000	169000	-31000	-18 %	193590
Tuet ja avustukset	329900	291400	38500	13 %	369675
Asuntojen vuokrat	13000	13000	0	0 %	13916
Muut toimintatuotot	17670	17670	0	0 %	27383
Muut toimintatuotot	30670	30670	0	0 %	41299
TOIMINTATUOTOT	538570	523570	15000	3 %	652698
Palkat ja palkkiot	-5216671	-5059348	-157324	-3 %	-5038568
Eläkekulut	-1021670	-966292	-55378	-6 %	-1066691
Muut henkilösivukulut	-179453	-158481	-20972	-13 %	-128605
Henkilösivukulut	-1201124	-1124773	-76351	-7 %	-1195295
Henkilöstökorvaukset	27000	27000	0	0 %	0
Henkilöstökulut	-6390795	-6157121	-233674	-4 %	-6233864
Asiakaspalvelujen ostot	-292500	-351500	59000	17 %	-334347
Muiden palveluiden ostot	-2665623	-2760012	94389	3 %	-2873144
Palvelujen ostot	-2958123	-3111512	153389	5 %	-3207491
Ostot tilikauden aikana	-311924	-289194	-22730	-8 %	-255482
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-311924	-289194	-22730	-8 %	-255482
Avustukset kotitalouksille	-125000	-135000	10000	7 %	-128759
Avustukset yhteisöille	-45000	-45000	0	0 %	-36737
Avustukset	-170000	-180000	10000	6 %	-165495
Vuokrat	-1550894	-1544196	-6698	0 %	-1458924
Muut toimintakulut	-18825	-17925	-900	-5 %	-23801
Muut toimintakulut	-1569719	-1562121	-7598	0 %	-1482725
TOIMINTAKULUT	-11400561	-11299948	-100613	-1 %	-11345058
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-10861991	-10776378	-85613	-1 %	-10692359

2.2.3 Tekniset palvelut

TEKNISET PALVELUT

Tehtävän nimi:

TEKNINEN/ HALLINTO- JA LAUTAKUNTAPALVELUT

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Hallinto- ja lautakuntapalvelut pitävät sisällään lautakuntatyöskentelyn, kaavoituksen ja maankäytön, kunnan investointien rakennuttamistoiminnan, rakennusvalvonnan ostopalvelun hallinnoinnin, vesihuoltolaitoshallinnon sekä romuajoneuvovalvonnan. Edellisten lisäksi toimintaan kuuluu myös kiinteistökartoitus-projektin viimeistely.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.2 Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin	Toimialan varautumissuunnitelma päivitetään valtuustokausittain.	

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.1 Olemme yritysten vahva ja haluttu kumppani. Tuemme tarpeen vaatiessa yritysten kasvua ja innovaatiotoimintaa.	Kaavoitukseen varautuminen, sopivaa maa-aluetta kaavoitettavaksi ha	
2.5 Hyödynnämme mahdollisimman monipuolisesti paikallisia yrityksiä kunnan palvelutuotannossa, hankinnoissa sekä kehittämistoiminnassa.	Hankintaportaalin kautta tehdyt hankinnat kpl	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.1 Tarjoamme houkuttelevia tontteja ja luonnonläheisiä asumisratkaisuja, ja tuomme niitä aktiivisesti esille kuntamarkkinoinnissa	Tonttivaranto eri toimintoihin kpl/ha	
3.2 Laadimme Kangasniemelle uuden maankäyttöpoliittisen ohjelman	Laaditaan maankäyttöpoliittinen ohjelma kahdelle valtuustokaudelle. Kirkonkylän yleiskaavan ajantasaisuutta tarkastellaan valtuustokausittain.	
3.4 Luomme uusia palvelumalleja monipaikkaisuuden ja etätyön mahdollistamiseksi.	Sähköiset lupapalvelut, haetut sähköiset luvat %	

3.5 Edistämme matkaketjujen toimivuutta ja joukkoliikenteen saavutettavuutta. Mahdollistamme sujuvan asioinnin, opiskelun ja työmatkat lähikuntiin ja sieltä Kangasniemelle.	Pyritään pitämään yllä nykyinen joukkoliikenteen taso, osallistutaan seudulliseen joukkoliikennetyöhön (kokoukset kpl)	
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Ilmasto-ohjelman mittarit	
3.9 Etsimme uusia energiatuotannon vaihtoehtoja, esimerkiksi aurinko- ja tuulivoima sekä biokaasu	Kaavoituksessa varaudutaan uusien energian tuotannon vaihtoehtoihin	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kaavoituksen ja investointien rakennuttamisen osalta henkilöstö- ja ostopalveluresurssit ovat merkittävin tekijä tavoitteiden toteutumisen varmistamisessa.

Tekla/Hallinto- ja lautakuntapalvelut 2026				
Suoritteet/tunnusluvut	TP2024	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Asemakaavoitettua/siihen rinnastettavaa maapohjaa, ha	120	125	125	0
Kiinteistövero-projektissa kartoitetut kiinteistöt, %	83,2	100	100	0
Sisäinen ja ulkoinen				
Toimintatuotot	48891	58390	15390	-43000
Toimintakulut	-694433	-792177	-825966	-33789
Toimintakate	-645543	-733787	-810576	-76789
Muutos edelliseen, %		13.7	10.5	

Kangasniemen kunta	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00050102 TEKLA/HALLINTO- JA LTK-PALVELUT 2021-					
Toimintatuotot	15390	58390	-74 %	-43000	48891
Toimintakulut	-638403	-630031	-1 %	-8372	-551140
YHTEENSÄ	-623013	-571641	-9 %	-51372	-502249

Tehtävän nimi:

RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT

Vastuuhenkilö

Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö

Palvelusuunnitelman kuvaus

Tuotamme ravitsemussuosituksia noudattavia laadukkaita ja sydänystävällisiä aterioita päivähoitoon, kouluihin ja henkilöstölle käyttäen kotimaisia raaka-aineita ja mahdollisuuksien mukaan lähellä tuotettuja elintarvikkeita. Tuotamme puhtaanapito palveluita kunnan omiin kiinteistöihin kustannustehokkaasti ja pidämme huolta kiinteistöistä puhtaanapidon avulla.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.2 Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin	Valmiussuunnitelman päivitys, valtuustokausittain.	
1.6 Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus ja rauha kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen laadukkaassa koulu- ja varhaiskasvatusympäristössä.	Ravitsemussuositusten mukaiset ateriat ja puhdas oppimisympäristö. Asiakaspalautteet hajautettuna otantana.	

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.5 Hyödynnämme mahdollisimman monipuolisesti paikallisia yrityksiä kunnan palvelutuotannossa, hankinnoissa sekä kehittämistoiminnassa.	Kotimaisuusastetavoite 90-95%, raaka-ainehankinnoissa lähiruuan huomioiminen saatavuuden ja hinnan mukaan ja hävikin hallinta.	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.6 Vahvistamme kunnan kokonaisvetovoimaa ja ylläpidämme kuntatalouden tasapainoa.	Kustannustehokas työ ja henkilöstön monipuolinen osaaminen sekä joustavuus ruoka- ja puhtauspalveluissa. Siivoustyön suunnittelu Atop mitoitus ohjelmalla, ateriasuoritteiden seuranta €/annos.	
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Elintarvikkeiden hankinnassa huomioitu vastuullisuusperiaate. Ateriakohtaisesti kotimaisuusasteen laskeminen, ruoka hävikin seurantajaksot kuukausittain ja ylijääneen ruuan uudelleen käyttö	
3.11 Panostamme kuntamarkkinoinnissa digitaaliseen ja monikanavaiseen viestintään sekä omaleimaiseen sisällön tuotantoon.	Ruokapalvelun nettisivujen päivitys lukukausittain, sisällön lisääminen	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kotimaan ruokatuotannon haasteet; satokaudet, sääolosuhteet ja energiaratkaisut. Tarvikkeiden toimitusvarmuus. Raaka-aineiden ja palveluiden hintojen korotukset. Lähiruoan raaka-aineiden saatavuus ja hinta. Henkilöstöressurssien riittävyys

Ruoka- ja puhtauspalvelut 2026				
Suoritteet/tunnusluvut	TP24	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Raaka-aineiden kotimaisuusaste, %	91	90	90	0
Ateriasuoritemäärä, kpl	171524	165500	164000	-1500
Kustannukset/suorite, €	3,53	3,88	3,88	0
Sisäinen ja ulkoinen				
Toimintatuotot	1131451	1110576	1144260	33684
Toimintakulut	-1101083	-1187501	-1214550	-27049
Toimintakate	30367	-76925	-70290	6635
Muutos edelliseen, %		-353.3	-8.6	

Sisäiset ja ulkoiset	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero	Tilinpäätös 2024
00050302 RUOKA- JA PUHTAUSPALVELUT 2021-					
Toimintatuotot	1144260	1110576	3 %	33684	1131451
Toimintakulut	-1214550	-1187501	-2 %	-27049	-1101083
YHTEENSÄ	-70290	-76925	9 %	6635	30367

Tehtävän nimi:**RAKENNUS- JA ALUETEKNIikka**

Vastuuhenkilö Kunnaninsinööri

Palvelusuunnitelman kuvaus

Luodaan rakenteelliset edellytykset sivistys ja hyvinvointipalveluiden tarpeisiin. Ylläpidetään ja kehitetään viihtyisää, terveellistä ja turvallista ympäristöä asumisen ja elinkeinotoiminnan tarpeisiin.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.2 Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin	Kaavateiden kunnossapito, ei poikkeamia laatuvaatimuksista Katuvalaistus, 95 % toimivia Led valaisimien osuus %	
1.3 Tuemme lähiyhteisöllisyyttä ja ehkäisemme yksinäisyyttä sekä syrjäytymistä. Edistämme kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden sekä kyläyhteisöjen osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia.	Liikuntapaikkojen mahdollistaminen yhdistyksille yhteistyöllä kpl ja €	

1.6 Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus ja rauha kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen laadukkaassa koulu- ja varhaiskasvatusympäristössä.	Kiinteistönhoito, asiakaskysely, 2 vuoden välein Investoinnit €	
---	--	--

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.6 Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus ja rauha kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen laadukkaassa koulu- ja varhaiskasvatusympäristössä.	Laadukas kiinteistöhuolto, huoltokirjan ohjaama toiminta	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuin ympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.3 Uudistamme kiinteistöstrategian. Huomioimme kiinteistöratkaisussa kuntalaisten palvelutarpeet sekä matkailijoiden ja kausiasukkaiden lähtökohdat.	Kiinteistöstrategian viimeistely: rakennusten tekninen arvotus, korjausvelan selvittäminen. Kiinteistökohtaiset PTS:t tarpeen mukaan.	
3.6 Vahvistamme kunnan kokonaisvetovoimaa ja ylläpidämme kuntatalouden tasapainoa.	Puistojen ja yleisten alueiden siisteys ja kunnossapito, puistot kpl, leikkivälineet kpl, nurmialueet ha, HTV, €, laatu kysely kuntalaisille (puistot, kunnan kiinteistöjen viheralueet, leikkipuistot, tori, kukkaistutukset)	
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Kiinteistöjen sähkön-, veden- ja lämmön kulutus, vertaaminen kiinteistöittäin Energiansäästötoimenpiteet	
3.8 Huomioimme kunnan omassa toiminnassa luonnon monimuotoisuuden merkityksen paitsi luonnon itseisarvon näkökulmasta myös virkistystoiminnan ja alueen vetovoiman kannalta.	Luonnon hyödyntäminen liikuntapaikkana, ladut km, retkisatamat kpl Investoinnit €, asiakastytytyväisyyskyselyt	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Riskinä on kiinteistöjen käyttäjien tarpeiden muutokset ja niihin vastaaminen. Kiinteistön hoidon henkilöstöresurssien riittävyys 24/7 päivystyskiertoon. Muilta osin toiminnassa ei ole merkittäviä riskejä. Taloudellisen riskin aiheuttaa talven kesto sekä kylmyys/lumen määrä.

Rakennus- ja aluetekniikka				
Suoritteet/tunnusluvut	TP24	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Kiinteistöjen palvelupyynnöt, kpl	986	850	850	0
Katuvalaistus, toimivat polttimot, %	92,6	95	95	0
Led-valaistuksen osuus, %		65	71	6
Kadut, Päälystetyt kadut, km	18,1	18.1	18.1	0
Kadut, sorapintaiset kadut, km	11,6	11.6	11.6	0
Kadut, levyliikenteen väylät, km	10	10	10	0
Ladut, km	31	31	31	0

Jäähalli, vk	30	32	32	0
Sisäinen ja ulkoinen				0
Toimintatuotot	2745397	2794108	2178458	-615650
Toimintakulut	-2736080	-2626175	-2423441	202734
Toimintakate	9317	167933	-244983	-412916
Muutos edelliseen %		1702.4	-245.9	-1948.3178

Kangasniemen kunta	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00050202 RAKENNUS- JA ALUETEKNIikka 2021-					
Toimintatuotot	693818	1283636	-46 %	-596300	1310444
Toimintakulut	-2274684	-2458747	8 %	196846	-2530159
YHTEENSÄ	-1580866	-1175111	-34 %	-399454	-1219715

Tehtävän nimi:
VESIHUOLTOLAITOS

Vastuhenkilö
Tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

Vesilaitoksen tehtävänä on toimittaa asiakkailleen keskeytyksettä asetuksat täyttävää vettä sekä vastaanottaa jätevettä ja käsitellä sitä ympäristöluvan mukaisesti.

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.1 Panostamme ennalta ehkäisevässä terveyden edistämässä kunnan ja uuden hyvinvointialueen yhteistyöhön ja yhteisten palvelumallien kehittämiseen	Käyttöveden laatu, käyttövesi on asetusten mukaista.	
1.2 Huolehdimme kuntalaisten kokonaisturvallisuudesta varautuen myös häiriötilanteisiin	Varautumissuunnitelma ajan tasalla, päivitetään vähintään valtuustokausittain. Palvelun häiriöiden määrän minimointi. Tavoitteena on, että häiriöitä ei esiinny.	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuin ympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.6 Vahvistamme kunnan kokonaisvetovoimaa ja ylläpidämme kuntatalouden tasapainoa.	Vesihuoltolaitoksen kannattavuus, katetaan tuloilla menot, poistot, sekä 1% tuotto sijoitetulle pääomalle.	
3.8 Huomiomme kunnan omassa toiminnassa luonnon monimuotoisuuden merkityksen paitsi luonnon itseisarvon näkökulmasta myös virkistystoiminnan ja alueen vetovoiman kannalta.	Jäteveden puhdistamon toiminta, puhdistetun jäteveden laatu on ympäristöluvan mukaista.	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Kunnan vesihuoltoverkostot ovat pääsääntöisesti rakennettu 1970-80 -luvuilla. Vaikka saneerauksia tehdäänkin vuosittain, niin ongelmia verkoston osalta tulee joka vuosi. Talouden osalta vedenkulutus vähenee, vaikkakin uusia liittyjiä tulee vuosittain. Veden käyttötottumukset ovat muuttuneet. Kulurakenne kuitenkin kasvaa tarvikkeiden ja palveluiden kallistuessa. Tämä asettaa korotuspaineita veden ja jäteveden hintaan, joka on tällä hetkellä samassa tasossa, kuin verrokkikuntien veden hinnat. Tulevaisuudessa merkittävimpiä riskejä on osaavan henkilöstöresurssin saatavuus.

Taseyksikkö Vesihuoltolaitos				
Suoritteet/tunnusluvut	TP24	TA25	TAE26	Muutos TA25/26
Laskutettu vesi, m3	189,988.000	182000	188000	6000
Laskutettu jätevesi, m3	134,307.000	127000	133000	6000
				-
Sisäinen ja ulkoinen				
Toimintatuotot	791,108.000	828887	872000	43113
Toimintakulut	(553,588.000)	-562034	-561372	662
Toimintakate	237,520.000	266853	310628	43775
Muutos edelliseen %		12.3	16.4	

Kangasniemen kunta	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero-%	Ero €	Tilinpäätös 2024
00050402 VESIHUOLTOLAITOS 2021-					
Toimintatuotot	872000	828887	5 %	43113	739307
Toimintakulut	-522951	-518320	-1 %	-4631	-510062
YHTEENSÄ	349049	310567	12 %	38482	229245

00050002 TEKNISET PALVELUT 2021- Sisäiset ja ulkoiset					
	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero	Ero-%	Tilinpäätös 2024
Liiketoiminnan myyntituotot	901 950	838 137	63 813	8	814 022
Muut suoritteiden myyntituotot	1 254 760	1 111 076	153 684	13	1 136 912
Myyntituotot	2 156 710	1 949 213	217 497	11	1 950 934
Yhdyskuntapalvelun maksut	21 840	64 840	- 43 000	- 66	76 891
Muut palvelumaksut	-	-	-	-	7 440
Maksutuotot	21 840	64 840	- 43 000	- 66	84 331
Tuet ja avustukset	10 000	10 000	-	- -	3 913
Asuntojen vuokrat	2 028 040	2 767 908	- 756 350	- 27	2 675 351
Muut toimintatuotot	-	-	-	-	10 144
Muut toimintatuotot	2 028 040	2 767 908	- 756 350	- 27	2 685 495
TOIMINTATUOTOT	4 216 590	4 791 961	- 581 853	- 12	4 716 847
Palkat ja palkkiot	- 1 567 327	- 1 548 251	- 4 076	- 1 -	- 1 472 219
Eläkekulut	- 311 705	- 303 640	- 5 549	- 3	- 311 709
Muut henkilösivukulut	- 53 916	- 49 188	- 4 212	- 10	- 37 354
Henkilösivukulut	- 365 622	- 352 828	- 9 761	- 4 -	- 349 063
Henkilöstökorvaukset	5 000	5 000	-	-	-
Henkilöstökulut	- 1 927 949	- 1 896 079	- 13 837	- 2 -	- 1 821 282
Muiden palveluiden ostot	- 1 287 810	- 1 145 463	- 140 697	- 12	- 1 164 897
Palvelujen ostot	- 1 287 810	- 1 145 463	- 140 697	- 12 -	- 1 164 897
Ostot tilikauden aikana	- 1 140 221	- 1 449 013	320 492	21	- 1 416 636
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 140 221	- 1 449 013	320 492	21 -	- 1 416 636
Avustukset yhteisöille	- 100 000	- 100 000	-	- -	- 59 996
Avustukset	- 100 000	- 100 000	-	- -	- 59 996
Vuokrat	- 575 198	- 570 447	- 23 351	- 1	- 599 046
Muut toimintakulut	- 6 935	- 6 885	- 50	- 1	- 23 329
Muut toimintakulut	- 582 133	- 577 332	- 23 401	- 1 -	- 622 375
TOIMINTAKULUT	- 5 038 112	- 5 167 887	142 558	3 -	- 5 085 185
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	- 821 522	- 375 926	- 439 295	- 119 -	- 368 338

3. Kuntakonserni

KUNTAKONSERNI / TYTÄRYHTIÖT TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2026

Tehtävän nimi:
VUOKRATALOT OY

Vastuuhenkilö
Kunnanhallitus/kunnanjohtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus

1 Turvallista arkea: Toimivat lähipalvelut ja hyvinvoivat kangasniemeläiset		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
1.5 Kehitämme Kangasniemeä asukasystävällisenä kuntana yhteistyössä uuden hyvinvointialueen kanssa.	Käymme keskustelua hyvinvointialueen kanssa erityyppisten asukkaiden palvelutarpeista.	

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.3 Pidämme yritysten tarpeiden tunnistamista ensiarvoisen tärkeänä kunnan kehittämisen kannalta. Ylläpidämme säännöllistä vuoropuhelua yrittäjien ja kunnan välillä.	Huolehdimme siitä, että kunnan vuokra-asuntotarjonta vastaa kysyntää ja tukee näin yritysten työvoiman saantia. Asuntojen muuntojoustavuus ja kalustettujen asuntojen tarjoaminen.	
2.5 Hyödynnämme mahdollisimman monipuolisesti paikallisia yrityksiä kunnan palvelutuotannossa, hankinnoissa sekä kehittämistoiminnassa.	Huomioimme hankintojen kriteereissä paikallisten yritysten tarjonnan noudattaen kuitenkin lakia ja hankintaohjeita.	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.6 Vahvistamme kunnan kokonaisvetovoimaa ja ylläpidämme kuntatalouden tasapainoa.	Sopivien vuokra-asuntojen riittävyys ja niiden käyttöaste. Tavoite 90 %. Huoneistojen korjausinvestointien toteuttaminen yhtiön varoin. Yhtiön talouden toiminta ilman omistajan tukea, pl. omistajan lainojen lyhennykset.	
3.7 Edistämme kunnan ilmasto-ohjelman tavoitteita ja tavoittelemme hiilineutraalisuutta vuoteen 2035 mennessä	Talojen lämmitysmuotojen muutokset hiilineutraaliin suuntaan. Sähkösovimusten ympäristövaikutusten arviointi.	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

- Asukasmäärän väheneminen kunnassa
- Työpaikkojen väheneminen kunnassa
- Väestön ikääntyminen (asunnoista iso osa sijaitsee liian kaukana vanhuksille)
- Yksin asuvien lisääntyminen, pienten asuntojen puute
- Luotonhallinnan menettäneiden määrän lisääntyminen
- Ennalta arvaamattomat vahinkotapahtumat; vesivahinko, tulipalo, ilkeävalta
- Yhtiön taloudellisen tilanteen heikkeneminen edelleen, mikä lisää korjausvelkaa ja pudottaa käyttöastetta

Tehtävän nimi:

KIINTEISTÖ OY KANGASNIEMEN TEOLLISUUSTALO

Vastuhenkilö

Kunnanhallitus/kunnanjohtaja/tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kangasniemen kunnan omistaman kiinteistöyhtiö Kiinteistö Oy Kangasniemen Teollisuustalon tehtävänä on teollisuus- ja liiketilojen omistus, hallinta, rakentaminen, myynti/vuokraus erityisesti kasvaville (toimiville) ja uusille, uutta henkilöstöä merkittävästi työllistävillä ja palkkaavilla yrityksillä. Lisäksi Kiinteistö Oy Kangasniemen Teollisuustalo vastaa yhdessä kunnan teknisen toimen kanssa kiinteistöyhtiön omistamien teollisuuskiinteistöjen teknisestä isännöinnistä.

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.1 Olemme yritysten vahva ja haluttu kumppani. Tuemme tarpeen vaatiessa yritysten kasvua ja innovaatiotoimintaa.	Vuokraamme Kangasniemen yrityksille toimitiloja yritysten tarpeet huomioiden. (vuokratut neliöt)	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.6 Vahvistamme kunnan kokonaisvetovoimaa ja ylläpidämme kuntatalouden tasapainoa.	Kannattava toiminta, kattaa vuokratuloilla kiinteistöjen hoito- ja pääomakulut	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Tiloja vuokranneiden yritysten heikon taloustilanteen takia kasvavat vuokrasaamiset.

Tehtävän nimi:

KANGASNIEMEN KIINTEISTÖKEHITYS OY

Vastuhenkilö

Kunnanhallitus/kunnanjohtaja/tekninen johtaja

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kangasniemen kunnan omistaman Kangasniemen kiinteistö kehitys Oy:n tehtävänä on Sote- ja Pela-kiinteistöjen omistus, hallinta, rakentaminen, myynti/vuokraus erityisesti Etelä-Savon hyvinvointialueelle.

2 Elinvoimaa ja toimeentuloa: Yrittäjyyttä ja työpaikkoja		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
2.1 Olemme yritysten vahva ja haluttu kumppani. Tuemme tarpeen vaatiessa yritysten kasvua ja innovaatiotoimintaa.	Vuokraamme hyvinvointialueelle toimitiloja. (vuokratut neliöt)	

3 Kirkkaan Puulan rannalla: Kestävä ja vetovoimainen luonto- ja asuinympäristö		
Strategian tavoite	Toteutumisen arviointi	Toteutuminen
3.6 Vahvistamme kunnan kokonaisvetovoimaa ja ylläpidämme kuntatalouden tasapainoa.	Kannattava toiminta, kattaa vuokratuloilla kiinteistöjen hoito- ja pääomakulut	

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle

Hyvinvointialueen palveluverkkopäätösten puute ja tämän aiheuttama epävarmuus vuokrasopimusten kestosta.

4. Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelma palvelee kunnan oman johtamisen lisäksi eri sidosryhmiä, jotka varojen käyttöä valvoessaan ja tulonsiirtoihin perustuvan rahoituksen tarvetta arvioidessaan joutuvat muodostamaan käsityksen kunnan taloudesta.

Toiminnan tuotot ja kulut ryhmitellään tuloslaskelmakaavassa tuotto- ja kululajeittain. Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostuksen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyyttä arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoero, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Toimintatuotot ja –kulut

Toimintatuottojen ja kulujen muutokset käyvät ilmi käyttötalousosan lautakunta-kohtaisista taulukoista.

Verotulot

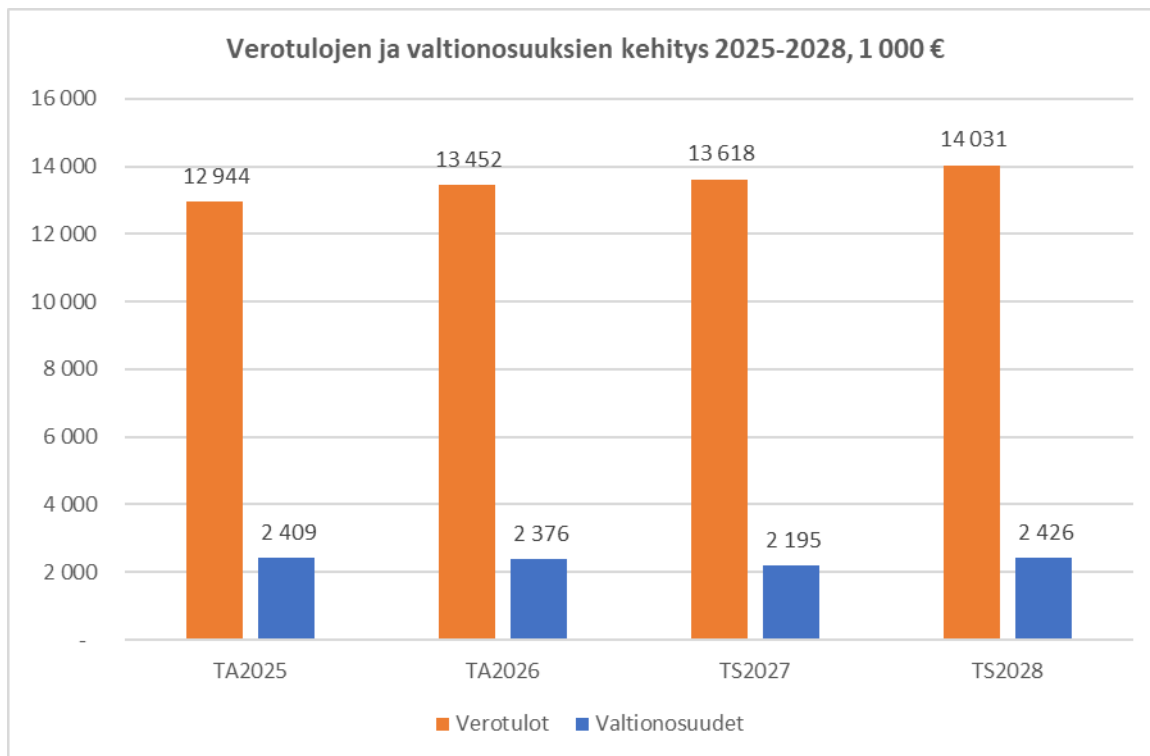
Talousarvion verotulot perustuvat Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikon tietoihin sekä valtuuston päätökseen veroprosenteista vuodelle 2026. Verotuloja ennustetaan kertyvän talousarviovuonna 13,5 M€. Verotulojen muodostumista on avattu talousarviokirjan kappaleessa 1.3.4.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia ennakoidaan talousarviovuodelle 2,4 M€. Valtionosuuksien muodostumista on avattu talousarviokirjan kappaleessa 1.3.5.

Kunnan tuloslaskelmassa on huomioitu Ki Oy Kunnantalon osakkeiden 200 t€ alaskirjaus.

Kaaviokuva esittää Kangasniemen kunnan verotulojen ja valtionosuuksien kehitystä vuosina 2025 - 2028 talousarvion laadinnan aikaan voimassa olevien ennusteiden mukaan.

Kangasniemen kunta					
Tuloslaskelma					
Ulkoinen	Talousarvio 2026	Talousarvio 2025	Ero, €	Ero-%	Tilinpäätös 2024
Täydet valtiolta saadut korvaukset	120 000	133 498	- 13 498	-10 %	123 248
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	40 000	32 000	8 000	25 %	28 537
Muut suoritteiden myyntituotot	350 070	129 500	220 570	170 %	429 909
Myyntituotot	1 412 020	1 133 135	278 885	25 %	1 343 315
Yleishallinnon maksut	-	-	-	0 %	-
Sosiaalitoimen maksut	37 000	68 000	- 31 000	-46 %	82 808
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	101 000	101 000	-	0 %	109 362
Yhdyskuntapalvelun maksut	21 840	64 840	- 43 000	-66 %	77 130
Muut palvelumaksut	-	-	-	0 %	7 440
Maksutuotot	159 840	233 840	- 74 000	-32 %	276 740
Tuet ja avustukset	516 710	466 693	50 017	11 %	819 760
Asuntojen vuokrat	611 918	1 332 436	- 720 518	-54 %	1 357 517
Muut toimintatuotot	17 670	17 670	-	0 %	55 895
Muut toimintatuotot	629 588	1 350 106	- 720 518	-53 %	1 413 412
TOIMINTATUOTOT	2 718 158	3 183 774	- 465 616	-15 %	3 853 228
Palkat ja palkkiot	- 7 793 531	- 7 575 975	- 217 556	-3 %	- 7 670 781
Eläkekulut	- 1 532 363	- 1 467 903	- 64 460	-4 %	- 1 599 243
Muut henkilösivukulut	- 268 097	- 239 519	- 28 579	-12 %	- 227 119
Henkilösivukulut	- 1 800 460	- 1 707 422	- 93 039	-5 %	- 1 826 362
Henkilöstökorvaukset	32 000	32 000	-	0 %	-
Henkilöstökulut	- 9 561 991	- 9 251 397	- 310 595	-3 %	- 9 497 142
Asiakaspalvelujen ostot	- 568 605	- 587 600	18 995	3 %	- 574 935
Muiden palveluiden ostot	- 3 818 186	- 3 638 639	- 179 547	-5 %	- 3 372 577
Palvelujen ostot	- 4 386 791	- 4 226 239	- 160 552	-4 %	- 3 947 511
Ostot tilikauden aikana	- 1 493 495	- 1 782 157	288 662	16 %	- 1 658 733
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 493 495	- 1 782 157	288 662	16 %	- 1 658 733
Avustukset kotitalouksille	- 135 000	- 152 500	17 500	11 %	- 139 126
Avustukset yhteisöille	- 743 300	- 735 800	- 7 500	-1 %	- 219 503
Avustukset liikelaitoksille	-	-	-	0 %	- 4 985
Avustukset	- 878 300	- 888 300	10 000	1 %	- 363 614
Vuokrat	- 971 303	- 942 682	- 28 621	-3 %	- 880 144
Muut toimintakulut	- 68 910	- 57 410	- 11 500	-20 %	- 97 704
Muut toimintakulut	- 1 040 213	- 1 000 092	- 40 121	-4 %	- 977 848
TOIMINTAKULUT	- 17 360 790	- 17 148 185	- 212 605	-1 %	- 16 444 849
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	- 14 642 632	- 13 964 411	- 678 221	-5 %	- 12 734 570
Verotulot	13 452 000	12 944 000	508 000	4 %	13 005 610
Kunnan peruspalvelujen valtionosuudet	1 603 615	1 627 389	- 23 774	-1 %	539 589
Muut valtionosuudet	772 528	782 078	- 9 550	-1 %	1 110 300
Valtionosuudet	2 376 143	2 409 467	- 33 324	-1 %	1 649 889
Korkotuotot	21 000	15 000	6 000	40 %	22 980
Muut rahoitustuotot	278 000	252 000	26 000	10 %	510 876
Korkokulut	- 207 000	- 297 000	90 000	30 %	- 335 778
Muut rahoituskulut	-	-	-	0 %	- 1 272
Rahoitustuotot ja -kulut	92 000	- 30 000	122 000	407 %	196 806
VUOSIKATE	1 277 511	1 359 056	- 81 545	-6 %	2 260 684
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 498 376	- 1 596 656	98 280	6 %	- 2 124 641
TILIKAUDEN TULOS	- 220 865	- 237 600	16 735	7 %	136 043
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	- 220 865	- 237 600	16 735	7 %	136 043

5. Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma on keskeinen osa kunnan talousarviota ja tilinpäätöstä. Talousarvioon on kuntalain mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava, miten määrärahojen rahoitustarve katetaan. Toiminnan rahoitus esitetään talousarvion rahoitusosassa, joka kunnan talousarviossa tulee olla tuloslaskelmaosan sekä käyttötalousosan ja investointien lisäksi.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan, kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien rahavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoituksen rahavirralla tarkoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan rahavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

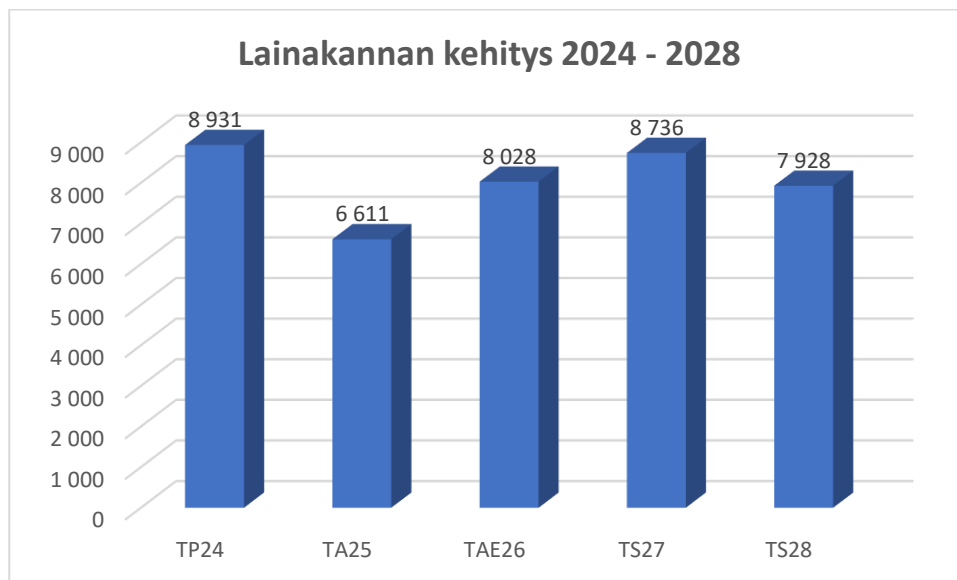
Rahoituslaskelma samoin kuin tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma.

Kunnan rahoituslaskelmassa on erikseen nähtävissä toiminnan ja investointien rahavirrat, jotka käsittävät tulo-rahoituksen ja investointierät.

Rahoituslaskelmasta tulee erikseen käydä ilmi rahoituksen rahavirta. Sitä varten rahoituslaskelmassa esitetään ensin antolainojen ja lainakannan muutokset.

Talousarviovuonna 2026 lainakannan ennustetaan kasvavan 1,4 M€. Tämä johtuu viime vuosia korkeammasta investointien tasosta. Osa käytössä olevasta käyttöpääoman vahvistamiseen tarkoitetusta lyhytaikaisesta kuntatodistuslainasta suunnitellaan muutettavaksi pitkäaikaiseksi lainaksi riskien hallinnan tehostamiseksi.

Alla olevassa kaaviossa on kuvattu kunnan lainakannan kehitystä vuosina 2024-2028.

Rahoituslaskelma 1 000 €		TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TA2028
Tulorahoitus						
Vuosikate	+	2 261	1 401	1 277	619	825
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-12				
Investoinnit						
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-	-1 296	-2 283	-3 218	-2 090	-2 185
Rahoitusosuudet investointimenoihin	+		390	287	200	200
Pysyvien vast.invest.luov.voitot	+	145	0	0	0	0
Investoinnit netto		-1 151	-1 893	-2 931	-1 890	-1 985
Toiminnan ja invest.rahavirta	+/-	1 098	-492	-1 654	-1 271	-1 160
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-	0				
Antolainasaamisten vähennykset	+	18	143	18	8	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	0	0	4 000	1 500	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-1 463	-1 463	-583	-800	-800
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-	-446		-2 000		
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalm.muutokset	+/-					
Toimeksiantojen muutokset		-95				
Vaihto-omaisuuden muutos		1				
Pitkäaikaisten saamisten muutos						
Lyhytaikaisten saamisten muutos		607				
Korottomien velkojen muutos		-58				
Rahoituksen rahavirta		-1 436	-1 320	1 435	708	-800
Rahavarojen muutos		-338	-1 812	-219	-563	-1 960
Kassavarat 31.12.		377				
Kassavarat 01.01		271				
Kassavarojen muutos		106	0	0	0	0
Lainakanta 31.12.		8 931	6 611	8 028	8 728	7 928
€/asukas		1 764	1 323	1 625	1 789	1 643
Antolainakanta 31.12		751	757	739	731	731
€/asukas		148	152	150	150	152
Nettolainakanta 31.12		8 180	5 854	7 289	7 997	7 197
€/asukas		1 616	1 172	1 476	1 639	1 492
Asukasmäärä 31.12.		5 063	4 996	4 939	4 880	4 825

6. Taloussuunnitelma

Kangasniemen kunta			
Tuloslaskelma			
Ulkoinen	Talousarvio 2026	Taloussuunnitelma 2027	Taloussuunnitelma 2028
Myyntituotot	1 412 020	1 487 871	1 562 265
Maksutuotot	159 840	167 832	176 224
Tuet ja avustukset	516 710	557 585	585 464
Muut toimintatuotot	629 588	643 761	675 949
TOIMINTATUOTOT	2 718 158	2 857 049	2 999 901
Henkilöstökulut	- 9 561 991	- 9 978 462	- 10 277 815
Palvelujen ostot	- 4 386 791	- 4 596 444	- 4 741 650
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 493 495	- 1 541 067	- 1 587 299
Avustukset	- 878 300	- 913 432	- 940 835
Muut toimintakulut	- 1 040 213	- 1 101 166	- 1 134 200
TOIMINTAKULUT	- 17 360 790	- 18 130 570	- 18 681 799
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	- 14 642 632	- 15 273 521	- 15 681 898
Verotulot	13 452 000	13 618 000	14 031 000
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	1 603 615		
Muut valtionosuudet	772 528		
Valtionosuudet	2 376 143	2 195 000	2 426 000
Korkotuotot	21 000		
Muut rahoitustuotot	278 000		
Korkokulut	- 207 000		
Muut rahoituskulut	-	-	-
Rahoitustuotot ja -kulut	92 000	80 000	50 000
VUOSIKATE	1 277 511	619 479	825 102
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 498 376	- 1 506 000	- 1 587 000
TILIKAUDEN TULOS	- 220 865	- 886 521	- 761 898
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	- 220 865	- 886 521	- 761 898

7. Investoinnit

INVESTOINTIOHJELMA 2026 - 2028

Inv: uusinvestointi (U), laajennusinvestointi (L), korvausinvestointi (K)

Palv: palvelutuotannon määrän lisäys (PM), palvelukyvyn parantaminen (PP), tuotannon tehostaminen (TT), ylläpito (Y)

KIINTEÄ OMAISUUS	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Kiinteän omaisuuden osto	200 000	200 000	200 000	-	-	
Kiinteän omaisuuden myynti	200 000	200 000	200 000	-	-	
Kiinteä omaisuus yhteensä	0	0	0			

TALONRAKENNUS	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Koittilan koulu						
- PTS mukaiset saneeraukset	0	30 000	50 000	K	Y	
Beckerin koulu						
- PTS mukaiset saneeraukset	0	50 000	100 000	K	Y	
- Aidan saneeraus	0	30 000	0	K	Y	
- Pihan saneeraus	0	20 000	150 000	U	PP	
Kalliolan koulu						
- PTS mukaiset saneeraukset	0	50 000	100 000	K	Y	
Lukio						
- Sisäilmakorjaukset	50 000	0	0	K	Y	
- Pihan saneeraus	0	10 000	10 000	U	PP	
- PTS mukaiset saneeraukset	0	50 000	100 000	K	Y	
- Salaoja- ja sadevesisaneeraus	0	180 000	0	K	Y	
Ympäristöterveyshuolto						
- Salaoja- ja sadevesisaneeraus	0	100 000	0	K	Y	
Yritystilojen kunnostus	20 000	20 000	20 000	K	PP	
Päiväkoti						
- Keskiosan peruskorjaus	1 130 000	0	0	K	PP	
Rakennusautomaation saneeraus	50 000	50 000	50 000	K	Y	
Kiinteistöjen peruskorjaus, erikseen nimetyt kohteet	10 000	10 000	10 000	K	Y	
Talonrakennus yhteensä	1 260 000	600 000	590 000			
Valtionosuudet + investointituki	0	0	0			
TALONRAKENNUS NETTO	1 260 000	600 000	590 000			

LIIKUNTA-ALUEET	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Jäähalli						
- Saneerausten suunnittelu	120 000	0	0			
- Vesikatesaneeraus	600 000	0	0	K	Y	
- Kylmälaitteet	0	200 000	0	K	Y	
- Rakennesaneeraus	20 000	0	0	K	Y	
- IV-saneeraus	160 000	0	0			
Tenniskentän/ulkokaukalon saneeraus	0	30 000	0	K	Y	
Urheilukentän nurmen saneeraus	0	100 000	0	K	Y	
Huoltorakennus						
- rakennuksen peruskorjaus tai uusi (ehdollinen)	0	10 000	300 000	K	PP	Haetaan valtionavustusta
Liikuntapuisto	115 775	0	0	U	PP	
Tekonurmi (kumirouhe)	0	0	500 000	U	PM	Haetaan valtionavustusta
Liikunta-alueet yhteensä	1 015 775	340 000	800 000			
Valtionosuudet + investointituki	86 819	0	0			
LIIKUNTA-ALUEET NETTO	928 956	340 000	800 000			

KAAVATIED	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Päällystysaneeraukset	50 000	50 000	50 000	K	PP	
Kankaistentien saneeraus	0	150 000	0	K	PP	
Kiviniementien ajoradan päällystys	0	20 000	20 000	U	PP	
Katuvalaistus						
- Kiviniementien valaistus	0	20 000	0	U	PM	
- Teollisuustien valaistus	0	80 000	0	U	PM	
- Valaistuksen muutos LED tekniikkaan	30 000	30 000	30 000	K	TT	
Teollisuusalueen laajentaminen lapaskangas						
- Takojantie	0	30 000	0	U	PM	Varaus
Liikenneturvallisuukskohteet	20 000	20 000	20 000	U	PP	
Asuinalueiden sorapintaisten katujen asfaltoinnit	0	150 000	200 000	K	PP	
Kaavatiet yhteensä	100 000	550 000	320 000			
Valtionosuudet + investointituki	0	0	0			
KAAVATIED NETTO	100 000	550 000	320 000			
PUISTOT JA YLEISET ALUEET	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Osallistava budjetointi	20 000	20 000	20 000	U	PP	
Anni Swanin puiston saneeraus	20 000	10 000	10 000	U	PP	varaus
Torin kehittäminen	10 000	10 000	10 000	U	PP	
Kiviniemen leirintäalueen kehittäminen	20 000	0	0	K	PP	varaus
Tonttien tasaus	0	40 000	40 000	U	PP	varaus
Puistot ja yleiset alueet yhteensä	70 000	80 000	80 000			
Valtionosuudet + investointituki	0	0	0			
PUISTOT JA YLEISET ALUEET NETTO	70 000	80 000	80 000			
IRTAIMISTO	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Sivistystoimen kalusteet	38 800	10000	0	K	PP	
Päiväkodin kalusteet	45 000	0	0	U	PP	
Kameravalvonnat	30 000	30 000	30 000	U/K	PP	
Siivouskoneet	10 000	0	0	K	Y	
Kalustehankinnat yhteensä	123 800	40 000	30 000			
Valtionosuudet + investointituki	0	0	0			
KALUSTEHANKINNAT YHTEENSÄ	123 800	40 000	30 000			
ICT-HANKINNAT	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Verkkopalvelut	0	0	0			
Viestintä	10 000	50 000	10 000	U	PP	
Järjestelmät	70 000	20 000	20 000	K	Y	
Infra	139 000	100 000	35 000	U	PP	
ICT-hankinnat yhteensä	219 000	170 000	65 000			
Valtionosuudet + investointituki	0	0	0			
ICT-HANKINNAT YHTEENSÄ	219 000	170 000	65 000			
Irtaimistohankinnat yhteensä	342 800	210 000	95 000			
Valtionosuus	0	0	0			
Irtaimistohankinnat netto	342 800	210 000	95 000			

AINEETON KÄYTTÖOMAISUUS	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Osakkeet	0	0	0			
Aineeton käyttöomaisuus yhteensä	0	0	0			
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 988 575	1 980 000	2 085 000			
Valtionosuudet+myyntitulot+investointituki	286 819	200 000	200 000			
INVESTOINNIT NETTO	2 701 756	1 780 000	1 885 000			

Epävarmat kohteet, määräraha haetaan erikseen	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Sepäntien loppuosa	80 000	0	0			mikäli alue rakentuu
Sepäntien loppuosan vesihuolto	30 000	0	0			mikäli alue rakentuu
Yhteensä	110 000	0	0			

12.11.2025

VESI- JA VIEMÄRILAITOS	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
Linjaverkoston saneeraus	200 000	100 000	100 000	K	Y	
Puhdistamon saneeraus						
- hajukaasujen poisto	30 000	0	0	U	PP	Varaus
Teollisuusalueen laajentaminen lapaskangas						
- Takojantien vesihuolto	0	10 000	0	U	PM	Varaus
Vesi- ja viemärilaitos yhteensä	230 000	110 000	100 000			
Valtionosuudet	0	0	0			
VESI- JA VIEMÄRILAITOS NETTO	230 000	110 000	100 000			

	TA-2026	TS-2027	TS-2028	Inv	Palv	Huom!
KAIKKI INVESTOINNIT YHTEENSÄ	3 218 575	2 090 000	2 185 000			
Valtionosuudet+myyntitulot+investointituki	286 819	200 000	200 000			
INVESTOINNIT NETTO	2 931 756	1 890 000	1 985 000			

Liite 1 Talousarvion 2026 täytäntöönpano-ohjeet

Talousarvion 2026 täytäntöönpanosta ja noudattamisesta kunnanhallitus antaa seuraavat ohjeet:

1. Talousarviosta

Talousarvio 2026 on -220 865 euroa alijäämäinen.

Kunnanhallitus ja -valtuusto päättävät tarvittaessa talouden sopeuttamistoimenpiteistä, kun taloussuunnitelmavuosia tarkennetaan talousarviovuosiksi.

2. Talousarvion sitovuus

Käyttötalouden määrärahat ja sitovuustaso:

Kunnanvaltuuston hyväksymän talousarvion mukaiset vastualueiden BRUTTOMENOT JA TULOARVIOT ja sitovat toiminnalliset tavoitteet.

Talousarviosta poikkeaminen vuositasolla edellyttää valtuuston hyväksyntää.

Tarvittava lisämääräraha tulee ensisijaisesti pyrkiä kattamaan ko. hallintokunnan ja viime kädessä koko kunnan määrärahoista.

Hallintokuntien ylittävät määrärahan siirrot tulee viedä hyväksyttäväksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Investointien määrärahat:

Tekninen lautakunta päättää investointimäärärahojen siirroista ryhmien sisällä ja kunnanhallitus päättää investointimäärärahojen siirroista ryhmien välillä.

Yli 300 000 euron investointimäärärasierrot tuodaan kunnanvaltuustoon erikseen hyväksyttäväksi.

Investointien sitovuustaso:

Talonrakennus	ryhmänä	
Irtaimisto	ryhmänä	
Liikunta-alueet	ryhmänä	
Atk-hankinnat	ryhmänä	
Kaavatiet	ryhmänä	
Puistot ja yleiset alueet	ryhmänä	
Vesi- ja viemärilaitos	ryhmänä	Taseyksikkö 1.1.2016 alkaen

Rahoituksen sitovuustaso:

Valtionosuudet

Verotulot

Rahoitustuotot ja –kulut

3. Käyttösuunnitelma ja laskujen hyväksyminen

Toiminta- ja hallintosäännön 65 §:n mukaan kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat (osasto/kustannuspaikkatasolla tulot, menot ja nettomenot). Lisäksi kunnanhallitus ja lautakunnat määräävät vuosittain tai tarvittaessa ne henkilöt (ammattinimikkeet), joilla on oikeus hyväksyä toimialan laskut.

4 Talousarvioraportointi

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle neljä (4) kertaa vuodessa. Kunnanhallitukselle raportoidaan taloudesta kuukausittain.

5 Asiaksmaksusaataviin liittyvien liिकासuoritusten palautukset asiakkaille

Maksusaatavien ja myyntilaskujen liिकासuoritusten osalta asiakkaille palautetaan yli 22 euron suoritukset.

6 Laskujen käsittely

Ostolaskut on käsiteltävä viipymättä. Tämä tarkoittaa sitä, että ilman painavaa estettä ostolaskujen tulee kiertää tarkastus-/ja hyväksyntäketju kahdeksan vuorokauden sisällä. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota useissa eri yksiköissä kiertävien laskujen sujuvaan ja nopeaan käsittelyyn ja arvonnäköveron oikeellisuuteen. Sisäisen laskutuksen osalta palvelun myyjä laatii sisäiset laskut siten, että sisäinen laskutus on ajan tasalla seuraavan kuukauden 10. päivään mennessä. Laskujen tehokkaalla käsittelyllä vältetään tarpeettomat viivästyskorkokustannukset.

7 Irtaimistohankinnat ja hankintarajat

Käyttöomaisuuden aktivointiraja on 10 000 euroa ja tätä pienemmät hankinnat kirjataan käyttötalouden menoksi. Epäselvissä, harkintaa vaativissa tapauksissa tulee kirjauksesta neuvotella taloushallinnon kanssa.

Hankinnoissa noudatetaan hankintalakia, joka määrittää kynnysarvot 1.1.2026 alkaen seuraavasti:

Hankinnan kohde	Kansallinen kynnyсарvo €	EU-kynnyсарvo €
Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut	60 000	216 000
Rakennusurakat	150 000	5 404 000
Käyttöoikeussopimukset	500 000	

Kynnyсарvojen alle jäävien hankintojen osalta noudatetaan kunnan omaa 26.2.2024 vahvistettua hankintaohjetta.

Hankintavaltuusrajat ovat seuraavat:

Kuka tai mikä	Hankinnan arvo €, alv 0 %	Täsmennys
Tulosalueen esimiehet	<20 000	
Toimialajohtajat	<60 000	
Tekninen johtaja	<150 000	Rakennusurakat
Lautakunnat ja kunnanhallitus	60 000 - 215 000	Tavara- ja palveluhankinnat
Lautakunnat ja kunnanhallitus	150 000 – 500 000	Rakennusurakat
Kunnanhallitus	<215 000	Tavara- ja palveluhankinnat
Kunnanhallitus	>500 000	Rakennusurakat

Liite 2 Henkilöstösuunnitelma

Taulukossa on esitetty teoreettiset henkilötyövuodet. Henkilöstösuunnitelmassa ei ole mukana eri työllistämistoimien kautta kuntaan palkkatuella palkattuja, vaalityöntekijöitä eikä kesätyöntekijöitä. Suunnitelma ei huomioi myöskään lyhytaikaisia sijaisuuksia.

Henkilöstösuunnitelma / vakanssiluettelo HTV	TP24	TA 2025	TA 2026	MUUTOS 25-26	TS 2027	TS 2028
Konsernijohto ja elinkeinopalvelut	1,9	3	3,8	0,8	4	1
Kunnanjohtaja	1	1	1	0	1	1
määräaikaiset	0,9	2	2,8	0,8	3	0
Hallinto- ja talouspalvelut	13,6	12,4	11,7	-0,7	10,8	10,8
Hallinto- ja henkilöstöpalvelut	5	5,8	5,4	-0,4	5,3	5,3
Hallintojohtaja	1	1	1	0	1	1
Henkilöstöasiantuntija	1	1	1	0	1	1
Johdon sihteeri	1	1	1	0	1	1
Markkinointisihteeri	1	1	1	0	1	1
Palveluneuvoja	1	1	0,9	-0,1	0,8	0,8
toimistosihteeri	0	0	0,5	0,5	0,5	0,5
määräaikaiset	0	0,8	0	-0,8	0	0
Talouspalvelut	2,5	2,5	2,5	0	2,5	2,5
Talous- ja hankepäällikkö	1	1	1	0	1	1
Pääkirjanpitäjä	1	1	1	0	1	1
Toimistosihteeri	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5
Tietohallintopalvelut	3,5	4,1	3,3	-0,8	3	3
Tiedonhallintasihteeri	1	1	1	0	1	1
ICT-suunnittelija	1	1	1	0	1	1
ICT-asiantuntija	1,5	1,5	1	-0,5	1	1
määräaikaiset	0	0,6	0,3	-0,3	0	0
Työllisyyspalvelut	2,6	0	0,5	0,5	0	0
Työllisyyskoordinaattori	0,9	0	0	0	0	0
Yksilövalmentaja	1	0	0	0	0	0
määräaikaiset	0,7	0	0,5	0,5	0	0
Sivistys ja hyvinvointipalvelut	111,5	115	113,3	1,7	106,8	105,8
Sivistystoimi hallinto- ja lautakuntapalvelut	3,5	2,5	2,5	0	2,5	2,5
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja	1	1	1	0	1	1
Koulusihteeri	1	0	0	0	0	0
Hyvinvointikoordinaattori	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5
Palvelusuunnittelija	1	1	1	0	1	1

Sivistystoimi/kirjasto- ja kulttuuritoimi	6	5	4,8	-0,2	4,8	4,8
Kirjaston johtaja	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5
Kirjastonhoitaja	1	1	1	0	1	1
Kirjastovirkailija	2,5	2,5	2,5	0	2,5	2,5
Kulttuurisihteeri	1	1	0,8	-0,2	0,8	0,8
määräaikaiset	1	0	0	0	0	0
Sivistystoimi/hyvinvointi-, nuoriso ja vapaa-ai	6,5	5	5	0	5	5
Nuorisosihteeri	1	1	1	0	1	1
Liikuntasihteeri	1	1	1	0	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	0	1	1
Vastaava nuoriso-ohjaaja	1	1	1	0	1	1
Yksilövalmentaja	1	1	1	0	1	1
määräaikaiset	1,5	0	0	0		
Sivistystoimi/varhaiskasvatus	35,5	37,5	36	-1,5	33,5	33,5
Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	0	1	1
Päiväkodin johtaja	1	1	1	0	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	0	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	7	7	9	2	10	10
Varhaiskasvatuksen sosionomi	1,5	2	2	0	3	5
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	15	15	14	-1	12	10
Ryhmäperhepäivähoitaja	1	1	1	0	1	1
Päiväkotihuoltaja	1	2,5	2	-0,5	1,5	1,5
Perhepäivähoitaja	2	2	2	0	2	2
Päiväkotiaavustaja	1	1	1	0	1	1
määräaikaiset	4	4	2	-2	0	0
Opetustoimi/alakoulut	32	39	38	1	34	34
Alakoulujen rehtori	1	1	1	0	1	1
Esiluokanopettaja	1	2	2	0	2	2
Luokanopettaja	13	14	14	0	13	13
Erityisluokanopettaja	2	1	1	0	1	1
Laaja-alainen erityisopetuksen tuntiopettaja	2	3	3	0	3	3
Erityisopettaja	0	0	0	0	0	0
tuntiopettaja	1	1	1	0	1	1
Koulunkäynninohjaaja	9	14	13	-1	12	12
määräaikaiset	3	3	3	0	1	1
Opetustoimi/Lukio ja yläkoulu	28	26	27	1	27	26
Yläkoulun ja lukion rehtori	1	1	1	0	1	1
Oppilaanohjaaja	1	1	1	0	1	1
Lehtori	11	11	11	0	11	11
Päätoiminen tuntiopettaja	7	7	7	0	7	7
Erityisopettaja	2	2	2	0	2	2
Koulusihteeri	1	1	1	0	1	1
Koulunkäynninohjaaja	2	2	2	0	2	2
määräaikaiset	3	1	2	1	2	1

Tekninen toimi	40,5	40,25	37,5	2,75	37,5	36,5
Tekniset palvelut	19,5	18,5	16,5	2	16,5	16,5
Tekninen johtaja	1	1	1	0	1	1
Toimistosihteeri	1	1,5	0,5	-1	0,5	0,5
rakennustarkastaja	1	1	0	-1	0	0
kunnaninsinööri	1	1	1	0	1	1
puistopuutarhuri	1	1	1	0	1	1
kunnossapitomestari	1	1	1	0	1	1
kiinteistönhoitaja	3	3	3	0	3	3
kiinteistötyönjohtaja	1	1	1	0	1	1
vesihuoltolaitoksen hoitaja	3	3	3	0	3	3
vesihuoltolaitoksen vastaava hoitaja	1	1	1	0	1	1
liikuntapaikkahoitaja	2	2	2	0	2	2
liikuntapaikkojen vastaavahoitaja	1	1	1	0	1	1
määräaikaiset	2,5	1	1	0	1	1
Ruoka- ja puhtauspalvelut	21	21,75	21	0,75	21	20
Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö	1	1	1	0	1	1
Kokki	2	2	2	0	2	2
Ruokapalvelutyöntekijä	3	3	3	0	3	3
Yhdistelmätyöntekijä	11	12	11	-1	11	10
Siivooja	3	3	3	0	3	3
määräaikaiset	1	0,75	1	0,25	1	1
Kunta yhteensä	167,5	170,65	166,3	-4,35	159,1	154,1

Liite 3 Väestöennuste

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Alue, Vuosi, Tiedot ja Ikä

	Yhteensä			
	Väestö 31.12. (ennuste 2024)			
	Yhteensä	0 - 14	15 - 64	65 -
Kangasniemi				
2025	4 996	511	2 464	2 021
2026	4 939	484	2 407	2 048
2027	4 880	463	2 334	2 083
2028	4 825	443	2 296	2 086
2029	4 771	426	2 237	2 108
2030	4 720	405	2 191	2 124
2031	4 672	394	2 149	2 129
2032	4 626	382	2 109	2 135
2033	4 579	370	2 076	2 133
2034	4 536	372	2 047	2 117
2035	4 495	363	2 036	2 096
2036	4 458	357	2 034	2 067
2037	4 424	352	2 027	2 045
2038	4 395	348	2 018	2 029
2039	4 365	347	2 009	2 009
2040	4 339	345	2 004	1 990
2041	4 312	343	1 994	1 975
2042	4 288	342	1 984	1 962
2043	4 266	341	1 979	1 946
2044	4 248	340	1 974	1 934